

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان

معاونت پژوهش، برنامه ریزی و توسعه منابع

مدیریت منابع انسانی و امور اداری

شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی
اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان
سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

بهار ۱۴۰۴

فهرست

۳.....	بخش اول تعاریف، اهداف و سیاست ها
۴.....	مقدمه.....
۴.....	تعاریف.....
۹.....	اهداف.....
۹.....	رویکردها و سیاستهای اجرایی.....
۱۱.....	بخش دوم ضوابط ساماندهی دانش آموز، کلاس و مدرسه
۱۲.....	ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در مدارس عادی - دولتی.....
۱۶.....	ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره های تحصیلی آموزش و پرورش استثنایی.....
۲۱.....	بخش سوم ضوابط و مقررات به کارگیری نیرو
۲۲.....	مقررات عام.....
۲۳.....	مقررات اختصاص نیرو به فعالیتهای مختلف.....
۴۳.....	بخش چهارم نحوه تامین و ایجاد تعادل در کمیت نیروی انسانی
۴۴.....	راهکارهای تأمین و به کارگیری نیروی مورد نیاز.....
۴۸.....	بخش پنجم نحوه نظارت بر اجرای شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی
۴۹.....	نحوه نظارت بر اجرای برنامه ها در استان.....
۴۹.....	نحوه نظارت بر اجرای برنامه در مناطق.....
۴۹.....	شاخص ها و ملاک های نظارت و ارزیابی.....

بخش اول

تعاریف، اهداف و سیاست ها

مقدمه

برنامه توسعه سنواتی و ساماندهی عوامل آموزشی آموزش و پرورش در سال تحصیلی «۱۴۰۵-۱۴۰۴»، با توجه به سیاست‌های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش ابلاغی مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی)، اهداف و راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، شعار محوری دولت چهاردهم با عنوان "برای ایران، برای مدرسه" در راستای تحقق عدالت و تحول در نهاد آموزش و پرورش و برنامه‌های وزارت متبوع مبتنی بر نقشه راه سند تحول بنیادین، بیانیه گام دوم و سایر اسناد فرادستی به منظور تأمین و پاسخگویی به تقاضای نیروی انسانی متخصص، ماهر و واجد صلاحیت مورد نیاز مدارس و واحدهای سازمانی و ساماندهی صحیح منابع انسانی، بهینه‌سازی روشهای تأمین و تربیت نیروی انسانی و بهره‌وری منابع و مصارف در راستای تضمین عدالت در دسترسی و بهبود مستمر کیفیت یادگیری برای همه دانش‌آموزان با رویکرد تفویض اختیار و تسهیل برنامه‌ریزی منطقه‌ای به نحوی تنظیم شده است که ضمن شفافیت فرایندها و روش‌ها و اطمینان از تحقق شاخص‌ها، امکان انعطاف‌پذیری در اجرا و توجه به تفاوت‌های منطقه‌ای را فراهم آورد.

بر این اساس، **دستورالعمل ساماندهی نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴**، به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

تعاریف

کمیته سرمایه انسانی: این کمیته ذیل شورای راهبری توسعه مدیریت و به عنوان یکی از هشت کمیته تخصصی آن شورا، موضوع بخشنامه شماره ۱۳۹۳/۱۰/۰۷ مورخ ۲۰۰۹/۹۳/۱۳۴۷۲ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تعریف می‌شود که برای برنامه‌ریزی و اجرایی نمودن برنامه‌های ساماندهی نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش تشکیل می‌شود و اعضای آن عبارتند از: معاون برنامه‌ریزی و توسعه منابع، رئیس مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری، معاون آموزش ابتدایی، معاون آموزش متوسطه، معاون تربیت بدنی و سلامت، معاون پرورشی و فرهنگی، رئیس دانشگاه فرهنگیان و یکی از مدیران کل آموزش و پرورش استانها شهرستانهای تهران جلسات این کمیته با عنوان اتاق وضعیت نیروی انسانی به ریاست مقام عالی وزارت به صورت مستمر تشکیل و موضوعات مرتبط با ساماندهی نیروی انسانی در آن سیاستگذاری می‌شود. دبیرخانه کمیته مذکور در مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و امور اداری مستقر است.

کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه / ناحیه:

تنها مرجع تصمیم‌گیری در خصوص چگونگی عملیاتی شدن این شیوه‌نامه در استان و منطقه، در چارچوب ضوابط و مقررات تعیین شده بر عهده یک نهاد برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیر با عنوان «کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه / ناحیه» موضوع ماده ۳ تصویب نامه شورای عالی اداری مصوب بخشنامه‌های شماره ۳۰۲۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۲۶ و ۱۳۷۰/۵۳ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۳ است، که در این شیوه‌نامه با عنوان «کارگروه و کمیته» یاد می‌شود اختیار تصمیم‌گیری در خصوص تمامی فعل و انفعالاتی که کیفیت و کمیت نیروی انسانی مناطق را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بر عهده این کارگروه است؛ مصوبات کارگروه توسعه مدیریت شهرستان، بعد از تأیید توسط کارگروه توسعه مدیریت استان، قابلیت اجرا خواهد داشت.

واحد سازمانی: از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از انواع تشکلهای سازمانی، معاونت، اداره کل، دفتر، مدیریت اداره و سایر موارد مذکور در بندهای بعدی این ضوابط عهده دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف دستگاه اصلی است. در رأس هر واحد، پست سازمانی متناسب با اختیارات آن پیش بینی می شود.

واحدهای سازمانی آموزشی پرورشی و فرهنگی عبارتند از:

الف) کلیه مدارس و مراکز آموزشی دولتی و غیر دولتی در داخل و خارج از کشور، هر یک از دوره های تحصیلی (پیش دبستانی، ابتدایی، ابتدایی دوره اول، ابتدایی دوره دوم، متوسطه اول و متوسطه دوم اعم از: نظری، فنی و حرفه ای و کار دانش در انواع عادی، استثنایی، استعدادهای درخشان، شاهد، نمونه دولتی، شبانه روزی، عشایری، هیأت امنایی مدارس وابسته، هنرستانهای جوار، بزرگسالان، ایثارگران، آموزش از راه دور، مدرسه تطبیقی و بین الملل و مراکز یادگیری محلی سواد، آموزی همچنین کانونهای فرهنگی و تربیتی، خوابگاه های مرکزی، آشپزخانه مرکزی، مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی پژوهشی و تخصصی، اردوگاه های دانش آموزی، دارالقرآن، مجتمع های آموزشی و ورزشی، پژوهش سراهای دانش آموزی، مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی.

ب) واحدهای سازمانی اداری: مجموعه معاونتها، ادارات کل و دفاتر حوزه ستادی، سازمانهای وابسته، ادارات کل آموزش و پرورش استانها و ادارات مناطق و نواحی و نمایندگیهای آموزش و پرورش

ج) واحدهای سازمانی رفاهی و درمانی: باشگاه و خانه معلم، درمانگاه فرهنگیان

د) واحدهای سازمانی مجازی: به واحدهای سازمانی نظیر (معلم راهنمایی روستایی و راهبران آموزشی و تربیتی، گروه های آموزشی و تربیتی، دانشجویان متعهد خدمت، نهضت سواد آموزی و منتقل شدگان و مأمورین) اطلاق می گردد که صرفاً جهت ثبت ابلاغ افراد مرتبط با واحدهای مذکور مورد استفاده قرار می گیرد.

ه) طرح روستا مرکزی: با قرار دادن امکانات لازم، کلاسهای چند روستای مجاور در یک روستا تشکیل می شود و دانش آموزان برای تحصیل به آن روستا رفت و آمد خواهند کرد.

ز) آموزش در محیط کار (برون سپاری): واگذاری بخشی از آموزشهای مهارتی به مؤسسات تولیدی و خدماتی خارج از آموزش و پرورش طبق قرارداد مشخص را برون سپاری می گویند.

ح) نظام آموزش دوری: در این نظام آموزش دانش آموزان به طور پیوسته و تا زمانی که دوره اول ابتدایی آنان خاتمه یافته و وارد دوره دوم ابتدایی شوند با یک معلم دنبال می شود.

ایجاد یا تغییر اطلاعات واحد سازمانی

هر واحد سازمانی، باید دارای یک کد واحد سازمانی، یک کد فضا و یک شناسه یکتا مورد تأیید نهادهای بالادستی باشد. ضروری است مناطق آموزشی، پس از قطعیت ایجاد یا تغییر فیلهای اصلی واحدهای سازمانی (گروه سازمانی، دوره، تحصیلی، زیر دوره

■ سایر تعاریف

سازمان آموزش و پرورش استثنایی: مسئولیت آموزش و پرورش، سنجش، پیشگیری و توانبخشی نوآموزان و دانش آموزان استثنایی را در گروه های مختلف معلولیت بر عهده دارد.

آموزش تلفیقی - فراگیر: روشی است که در آن برخی از دانش آموزان با نیازهای ویژه در کلاسهای پذیرا (عادی)، در کنار سایر دانش آموزان جابدهی شده و با بهره گیری از برنامه های درسی مشترک، تمهید انطباق های محیطی و مناسب سازی برنامه درسی با استفاده از خدمات معلم رابط به عنوان تسهیل گر (در صورت نیاز) به تحصیل می پردازند.

مرکز جامع سنجش، آموزش توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی: واحد جامع آموزشی، پرورشی و توانبخشی مستقل و تخصصی است که تمامی خدمات غربالگری، تشخیصی، آموزشی پرورشی، مشاوره ای و مددکاری، توانبخشی و مداخله بهنگام را به نوآموزان و دانش آموزان به صورت تخصصی و تجمیعی در سطح استان و مناطق / نواحی آموزشی، تحت نظارت سازمان آموزش و پرورش استثنایی و با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان ارائه می دهد.

تبصره: ضوابط درجه بندی و نحوه تخصیص نیروی انسانی مورد نیاز این مراکز تابع این شیوه نامه بوده و کارایی و اثربخشی مراکز توسط پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش سنجش و ارزشیابی خواهد بود.

دانش آموز معلول جسمی - حرکتی با آسیب خفیف: دانش آموزی است با هوشبهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب دیدگی خفیف در اندامهای فوقانی، تحتانی یا هر دو، تا حدودی، قادر به انجام امور شخصی خود است؛ اما برای بهره مندی از امکانات آموزشی، نیاز به استفاده از تسهیلات، ابزارها و تجهیزات ویژه دارد.

دانش آموز معلول جسمی - حرکتی با آسیب شدید: دانش آموزی است با هوشبهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب دیدگی شدید در اندامهای فوقانی یا تحتانی و یا هر دو، قادر به انجام امور شخصی خود نباشد. این دانش آموز می تواند با ایجاد تسهیلات، انطباق و تعدیل روشهای آموزشی و پرورشی، استفاده از ابزارها و تجهیزات ویژه، از امکانات آموزشی و پرورشی بهره گیری کند.

دانش آموز کم توان ذهنی: دانش آموزی است که به طور معنی دار، در عملکرد هوشی (دو انحراف استاندارد زیر میانگین)، رفتار سازشی، اجتماعی و عملی وی، محدودیت وجود دارد و ناتوانی او در سنین رشد و قبل از سن ۱۸ سالگی به وقوع پیوسته است. دانش آموزان کم توان ذهنی، از نظر آموزشی به سه گروه: حمایت پذیر، تربیت پذیر و آموزش پذیر تقسیم میشوند و سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مسئولیت تعلیم و تربیت دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر با هوشبهر ۵۰ تا ۷۰ را بر عهده دارد.

دانش آموز چند معلولیتی: دانش آموزی است دارای دو معلولیت یا بیشتر، که وابسته به یکدیگر نیستند و این ناتوانی ها در حدی است که بر روی عملکرد آموزشی وی تأثیر می گذارد.

دانش آموزان با آسیب شنوایی خفیف: دانش آموزی که افت شنوایی وی بین ۳۵ تا ۷۰ دسی بل است و میزان باقیمانده شنوایی او با استفاده از وسایل کمک شنوایی و بهره گیری از راهنماییهای آموزشی برای دریافت و درک مطالب شنیداری و گفتاری کافی است.

دانش آموزان با آسیب شنوایی شدید: دانش آموزی که افت شنوایی او ۷۰ دسی بل یا بیشتر است و با میزان باقیمانده شنوایی خود، علی رغم استفاده از وسایل کمک شنوایی نمی تواند گفتار دیگران را از طریق حس شنوایی پردازش کند.

دانش آموزان با آسیب بینایی خفیف: کودکان و دانش آموزان با آسیب بینایی خفیف به افرادی اطلاق می شود که میزان باقیمانده بینایی آنها با استفاده از وسایل کمک بینایی به حدی کم و محدود است که قادر به استفاده از خطوط کتابهای عادی نبوده و برخورداری آنان از آموزش و پرورش، مستلزم استفاده از وسایل کمک بینایی مخصوص و یا کتابهای درشت خط باشد. حداکثر حدت بینایی اصلاح شده چنین افرادی از بیست دو بیستم بیشتر و از بیست هفتم کمتر است.

دانش آموزان با آسیب بینایی شدید: کودک و دانش آموز با آسیب بینایی شدید به فردی اطلاق می شود که فاقد بینایی یا میزان باقیمانده بینایی او علی رغم استفاده از وسایل کمک بینایی به حدی کم و محدود باشد که ایجاب نماید آموزش از طریق روشهای آموزشی ویژه نابینایان و خط بریل صورت پذیرد. حداکثر "حدت بینایی" اصلاح شده چنین کودکان و دانش آموزانی از بیست دو بیستم کمتر است یا زاویه دیدشان در بزرگترین قطر از ۲۰ درجه، بیشتر نیست.

دانش آموز با اختلال طیف اتیسم: دانش آموزی است که در حیطه های ارتباط و تعامل اجتماعی، رفتار و تفکر محدود دارای تفاوت معناداری با گروه همسالان خود است، به میزانی که بر عملکرد آموزشی و اجتماعی وی اثر می گذارد.

دانش آموز با اختلال هیجانی - رفتاری: به دانش آموزانی گفته میشود که در آن پاسخ های رفتاری یا هیجانی آنان در مدرسه به صورت مستمر با هنجارهای پذیرفته شده بر اساس سن، جنسیت، قومیت یا فرهنگ، تفاوت معنی داری با همسالان خود دارد به گونه ای که بدون داشتن علت آسیب دیدگی هوشی، حسی یا جسمی بر عملکرد تحصیلی، رفتار کلاسی، مراقبت از خود، روابط اجتماعی، سازگاری شخصی و سازگاری شغلی اثر بگذارد.

نوآموزان و دانش آموزان با اختلال یادگیری ویژه: نوآموزان و دانش آموزانی که با وجود برخورداری از هوش طبیعی و نداشتن نقایص حسی آسیبهای شدید مغزی و مشکلات شدید عاطفی اجتماعی قادر به بهره گیری از امکانات آموزش و پرورش عادی نبوده و در یک یا چند ماده درسی ضعف مشهود داشته باشند.

نوآموزان و دانش آموزان با نقص توجه بیش فعالی: اختلال نقص توجه - بیش فعالی، اختلالی عصبی - رشدی با مجموعه ای از چندین نشانه از بی توجهی، بیش فعالی یا تکانشگری است که دست کم در دو موقعیت یا بیشتر (مثلاً در خانه، مدرسه در جمع دوستان یا خویشاوندان و یا در فعالیتهای دیگر) وجود دارند و منجر به آشفتگی و اختلال در عملکرد فردی، تحصیلی، اجتماعی و ارتباطی کودک با سایر همسالان، والدین و معلم می گردد.

نوآموزان و دانش آموزان با آسیب گفتار و زبان: اختلال گفتار و زبان، اختلالی عصبی - رشدی ناشی از مشکلات مداوم در درک، بیان و کاربرد زبان گفتاری و نوشتاری است که در تمام موقعیت ها (مثلاً در خانه، مدرسه، در جمع دوستان یا خویشاوندان و یا در فعالیتهای دیگر) وجود دارد. این اختلال میتواند درک مکالمه و بیان افکار و اندیشه از طریق گفتار و نوشتار را برای کودک دشوار سازد و منجر به آشفتگی و اختلال در عملکردهای فردی، تحصیلی، اجتماعی و ارتباطی او شود.

کلاس مرجع (در آموزش و پرورش استثنایی): اتاق تجهیز شده ای در مدارس پذیرا که در آن، به دانش آموزان با نیازهای ویژه و والدین آنها به صورت فردی یا گروهی، خدمات آموزشی، پرورشی و توان بخشی ارائه می شود.

معلم مرجع: معلم ابتدایی که با استقرار در یکی از مدارس منطقه/ ناحیه آموزشی مسئولیت انجام سطحی از امور غربالگری، تشخیصی و مداخلات آموزشی و توانبخشی اولیه برای دانش آموزان دارای اختلال یادگیری ویژه، نقص توجه - بیش فعالی و مشکلات هیجانی - رفتاری آن مدرسه و مدارس ابتدایی پیرامون محل استقرار خود را زیر نظر مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام دارا است.

معلم رابط: معلمی متخصص است که در واحدهای آموزشی عادی (دولتی)، برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی و پرورشی کودکان با نیازهای ویژه (دانش آموزان تلفیقی - فراگیر)، از طریق پشتیبانی و همکاری با معلم کلاس، تسهیلات و خدمات آموزشی، پرورشی و توانبخشی ویژه نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه را فراهم می آورد.

اهداف

مهم ترین اهداف و رویکردهای مورد نظر در تدوین و اجرای این برنامه، عبارتند از:

- ۱- تأمین عدالت و نصیب برابر آموزشی برای دانش آموزان ؛
- ۲- ارتقای کیفیت آموزشی و پرورشی در مدارس دولتی؛
- ۳- ساماندهی و به کارگیری بهینه و اثر بخش منابع انسانی و افزایش بهره وری؛
- ۴- جذب حداکثری دانش آموزان لازم التعلیم و بازمانده از تحصیل
- ۵- رصد و پایش نشانگرها و شاخصهای نیروی انسانی و ارزیابی عملکرد استانها؛
- ۶- زمینه سازی برای اجرا و تحقق فصل نوزدهم قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور؛

رویکردها و سیاست های اجرایی

- ۱- تأمین نیازها از منابع انسانی رسمی، پیمانی و قرارداد کار معین موجود، به صورت موظف و غیر موظف و عنداللزوم به کارگیری بازنشستگان، حق التدریس آزاد و مشمولین قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور و سرباز معلم ؛
- ۲- سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعات موظف تمامی نیروهای شاغل با افزایش ضریب اشتغال، همچنین به کارگیری حداکثری نیروهای دارای کسر ساعت موظف و به تبع آن، کاهش میزان ابلاغ غیر موظف ؛
- ۳- مدیریت و استفاده از سازوکار نقل و انتقال درون و برون استانی مطابق ضوابط و مقررات مربوطه به عنوان یکی از راهکارهای تأمین و تعدیل نیروی انسانی مناطق ؛
- ۴- اهتمام به نگهداشت (استمرار خدمت) نیروهای واجد شرایط بازنشستگی (با رعایت ماده ۱۰۳ قانون خدمات کشوری و تبصره های ذیل آن) با مشوق های لازم در مناطقی که با کمبود نیرو مواجه هستند؛
- ۵- ارتقای کیفیت مدارس علی الخصوص مدارس عادی دولتی، با تأکید بر استفاده بهینه از ظرفیت مدارس شبانه روزی و توسعه طرح روستا مرکزی و توجه ویژه به کلاس های چند پایه ؛

- ۶- سازماندهی منابع انسانی و فضا در دوره های فنی و حرفه ای / کاردانش و متوسطه اول / متوسطه دوم نظری، به صورت واحد و یکپارچه با رعایت عدالت آموزشی و تربیتی (بهره مندی برابر از امکانات آموزش و پرورش) در توزیع منابع؛
- ۷- ممنوعیت مأموریت با حفظ پست سازمانی و با دریافت حقوق از مبدأ (به استثنای تکالیف قانونی) و محدودیت در اعطای مأموریت به سایر دستگاهها و تلاش بر بازگشت و استفاده از نیروهای مأمور قبلی؛
- ۸- اعمال محدودیت در تغییر وضعیت و انتصاب معلمان در مشاغل دیگر (به ویژه کادر اداری)؛
- ۹- مدیریت تعداد کلاسهای دایر در بخش دولتی، در مناطق شهری و روستایی، بر پایه سیاستهای راهبردی «توجه ویژه به مناطق کمتر توسعه یافته» و «ساماندهی وضعیت کلاسهای کم جمعیت» ادغام کلاس های کم جمعیت هم پایه در یک مدرسه؛ و همچنین تجمیع کلاسهای تک پایه کم جمعیت و تشکیل کلاس های چند پایه؛
- ۱۰- توجه به جذب و ثبت نام تمامی لازم التعلیمان گروه سنی دوره ابتدایی (۶-۱۱ سال) با هدف افزایش شاخص های دوره ابتدایی در راستای اجرای راهکارهای سند تحول بنیادین، اصل ۳۰ قانون اساسی و منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی)؛
- ۱۱- توزیع متوازن دانش آموزان دوره متوسطه دوم بخش دولتی، و غیر دولتی در شاخه ها و رشته های مختلف، با رویکرد توسعه و تقویت مهارت آموزی دانش آموزان مطابق با آیین نامه مربوط و تکالیف قانونی برنامه هفتم پیشرفت؛
- ۱۲- حمایت از توسعه آموزشهای پیش دبستانی، مخصوصاً در مناطق دو زبانه، روستایی، عشایری و کمتر توسعه یافته، در چهارچوب قوانین بر اساس دستورالعملهای ابلاغی وزارت متبوع و رعایت سقف اعتبارات؛
- ۱۳- پیگیری برنامه توسعه آموزش و پرورش استثنایی، بر اساس دستورالعملهای ابلاغی وزارت متبوع با رعایت سقف اعتبارات و مقررات مرتبط؛
- ۱۴- تربیت و آموزش معلمان در قالب دوره های ضمن خدمت مصوب مبتنی بر مهارتهای چندگانه، جهت پوشش تحصیلی دانش آموزان استثنایی در کلاسهای چند پایه و دانش آموزان تلفیقی - فراگیر؛
- ۱۵- به روز رسانی فرایند سامانه ها، به منظور اعمال کنترل و نظارت دقیق بر اجرای قوانین و ضوابط ساماندهی کاهش تراکم کلاسهای پر جمعیت؛
- ۱۶- تفویض بیشتر اختیارات و افزایش مشارکت سطوح اجرایی در نظام تصمیم سازی و تصمیم گیری؛
- ۱۷- مدیریت منابع انسانی مبتنی بر آمایش سرزمینی و تحصیلی و مقتضیات بومی و محلی و حمایت از همه دانش آموزان؛
- ۱۸- نیازسنجی، ساماندهی و تخصیص منابع انسانی، متناسب با محیط های متنوع آموزشی، مشاغل، رشته ها و نیاز واقعی آموزش و پرورش با تأکید بر شاخصهای ترکیبی به ویژه «تعداد کلاسهای درس دایر و دانش آموزان»؛
- ۱۹- ساماندهی منابع انسانی، با رویکرد ثبات بخشی و تقلیل نسبت نیروهای اداری به کارکنان آموزشی، طراحی ساز و کارهای افزایش بهره وری منابع انسانی، با تأکید بر ساماندهی کلاسها و مدارس کم جمعیت و پر جمعیت با رویکرد تقویت مدارس شبانه روزی و استفاده از ظرفیت طرح روستا مرکزی، به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته، بر اساس شاخص های مصوب؛
- ۲۰- استقرار نظام دوری در ساماندهی معلمان دوره اول ابتدایی؛

بخش دوم

ضوابط سازماندهی

دانش آموز، کلاس و مدرسه

بر مبنای سیاست کاهش تمرکز و تفویض اختیار به سطوح اجرایی و با عنایت به تفاوت‌های استانها و مناطق از نظر پراکندگی جغرافیایی شرایط اقلیمی، فرهنگی و اجتماعی، تراکم دانش آموزی، نسبت دانش آموز به گروه معلم، تعداد نیروهای موظف، تخصیص ساعت غیر موظف و به منظور سازماندهی بهینه کلاسها و نوآموزان پیش دبستانی و دانش آموزان و افزایش بهره وری منابع انسانی موجود تا حد ممکن، سیاست گذاری اجرایی و اتخاذ تصمیم در برخی از امور این شیوه نامه، بر عهده کارگروه استان است.

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در مدارس عادی – دولتی

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه به صورت ذیل است:

جدول (۱-۲) تعیین ظرفیت کلاس بندی دانش آموزان در کلاس های چند پایه

ردیف	تعداد دانش آموزان مدرسه				تعداد کلاس	تعداد آموزگار	مدیر آموزگار
	دوپایه	سه و چهار پایه	پنج پایه	شش پایه			
۱	تا ۲۵ نفر	تا ۲۰ نفر	تا ۱۵ نفر	تا ۱۰ نفر	۱	-	۱
۲	تا ۴۰ نفر	تا ۳۰ نفر	تا ۲۵ نفر		۲	۱	۱
۳		تا ۶۰ نفر			۳	۲	۱
۴		تا ۷۵ نفر			۴	۳	۱
۵		تا ۸۵ نفر			۵	۴	۱

ضوابط کلاس بندی فوق در مدارس روستایی و عشایری و مدارس شهرهای کوچک (روستا - شهرهایی که طی سالهای اخیر از روستا به شهر تبدیل شده اند) اعمال می گردند.

در کلاسهای سه پایه و بیشتر، ساعات آموزش هفتگی مطابق شیوه نامه شماره ۲۰۰/۲۳۲۶۲۱ مورخ ۹۳/۱۱/۲۱ افزایش می یابد و به تناسب آن به مدیر آموزگار (معاون آموزگار) و معلمان این کلاس ها، حق التدریس پرداخت خواهد شد. مدیر آموزگار موظف است برنامه عملیاتی این جدول را در ساعت غیر موظف تهیه و به راهبران آموزشی جهت تأیید ارائه نماید. راهبران آموزشی و تربیتی و کارشناس آموزش ابتدایی منطقه مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این برنامه را به عهده دارند.

تصویر: صدور ابلاغ غیر موظف چند پایه صرفاً برای همان آموزگار پایه امکان پذیر بوده و صدور ابلاغ برای سایر افراد ممنوع است.

در صورت مواجهه مناطق آموزشی با کمبود نیرو (اختصاص ساعت غیر موظف)، کلاسهای چند پایه در مدارس روستایی، عشایری و شهری مطابق ضوابط جدول شماره (۲-۲) سازماندهی می شوند.

جدول (۲-۲) جدول تخصیص ساعات غیر موظف برای تدریس معلمان کلاس های چند پایه

تعداد پایه	ساعات آموزشی اضافه شده به ازای تعداد پایه	سقف تعداد دانش آموز در کلاس	ساعات آموزشی اضافه شده به ازای تعداد دانش آموز بر حد نصاب			
			۱ ساعت	۲ ساعت	۳ ساعت	۴ ساعت
(تعداد پایه مبنا) سه پایه	۰	۱۵	۱۶-۱۹ دانش آموز	۲۰-۲۲ دانش آموز	۲۳-۲۵ دانش آموز	۲۶ نفر و بالاتر
چهار پایه (یک پایه اضافی)	۲	۱۲	۱۳-۱۴ دانش آموز	۱۵-۱۶ دانش آموز	۱۷-۱۸ دانش آموز	۱۹-۲۰ دانش آموز
پنج پایه (دو پایه اضافی)	۳	۱۱	۱۲-۱۳ دانش آموز	۱۴-۱۵ دانش آموز	۱۶-۱۷ دانش آموز	۱۸-۲۰ دانش آموز
شش پایه (سه پایه اضافی)	۴	۱۰	۱۱-۱۲ دانش آموز	۱۳-۱۴ دانش آموز	۱۵-۱۶ دانش آموز	۱۷-۲۰ دانش آموز

ضوابط تشکیل و استمرار مدارس عادی دولتی و حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس دوره های مختلف تحصیلی، به شرح جدول ذیل است. سقف تعداد کلاس دوره های تحصیلی بر اساس تفاهم نامه نیروی انسانی مناطق/ نواحی به تفکیک واحدهای آموزشی مشخص خواهد شد.

جدول (۳-۲) تعیین ظرفیت کلاس بندی دانش آموزان تک پایه

دوره تحصیلی		حد نصاب تشکیل مدرسه (مستقل)	حد نصاب استمرار فعالیت مدرسه (مستقل)	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس (تک پایه) روستایی	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس شهری	حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس تک پایه
ابتدایی		--	--	۱۲	۲۲	۳۴
ابتدایی اول		--	--	۱۲	۲۲	۳۴
ابتدایی دوم		--	--	۱۲	۲۲	۳۴
متوسطه اول		۷۵	۶۰	۱۲	۲۰	۳۶
متوسطه دوم	دبیرستان	۷۵	۶۰	۱۲	۱۴	۳۶
	هنرستان	۵۰	۵۰	۱۰	۱۳	۲۸
دبیرستان (دوره اول و دوم) شبانه روزی		۸۰	۵۰	۱۸	۱۸	۳۶
هنرستان شبانه روزی		۸۰	۵۰	۱۳	۱۳	۲۸

تبصره: حد نصاب تشکیل و استمرار مدارس شاهد در کلیه مقاطع براساس اساسنامه ستاد شاهد و امور ایثارگران می باشد.

توضیحات :

- ۱- حد نصاب استمرار فعالیت مدارس مستقل صرفاً به جهت جلوگیری از انحلال آموزشگاه و محروم شدن دانش آموزان از تحصیل است. تخصیص مدیر مستقل به واحدهای مذکور با رعایت حد نصاب تشکیل مدرسه مجاز است.
- ۲- ضوابط و مقررات تأسیس مدارس عشایری برابر مصوب سی و هفتمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۶ با رویکرد جذب همه دانش آموزان عشایری است.
- ۳- تعداد مدارس و کلاس ها به تفکیک دوره تحصیلی برای هر استان در تفاهم نامه نیروی انسانی تعیین می گردد. به جز در مورد حد نصاب تشکیل مدارس شبانه روزی در سایر موارد کارگروه استان در شرایط خاص و متناسب با کمیت نیروی انسانی وضعیت فضا و امکان دسترسی دانش آموزان به مدارس دیگر می تواند :
 - ✓ حد نصاب استمرار فعالیت مدرسه را تا ۲۵ درصد کاهش دهد.
 - ✓ حداقل تعداد دانش آموز در کلاس را تا ۲۵ درصد کاهش دهد.
 - ✓ حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس را تا ۱۵ درصد افزایش دهد.
- تبصره ۱: ضروری است موارد مصوب شده فوق، با توجه به سطح دسترسی داده شده به استان و منطقه، در سامانه های ذیربط مشخص و اعمال گردد تا محاسبات لازم برای تخصیص نیرو صورت پذیرد.
- تبصره ۲: بررسی مجوز تشکیل و استمرار کلاسهای کمتر از حداقل دانش آموز با رعایت تعداد کلاس در سقف تفاهم نامه نیروی انسانی.
- ۴- دایر نمودن کلاس درس با تعداد دانش آموز بالاتر از ۳۶ نفر ممنوع بوده و در شرایط خاص با تأیید کارگروه توسعه مدیریت استان امکان پذیر است.
- ۵- استمرار فعالیت مدارس متوسطه، با تعداد دانش آموزان کمتر از حد نصاب اعلام شده در جدول شماره (۲-۳) مشروط به عدم دسترسی به مدرسه شبانه روزی امکان پذیر خواهد بود. در این صورت، یکی از دبیران یا هنر آموزان مدرسه ضمن کاهش ۱۲ ساعت از تدریس موظف هفتگی، به صورت تمام وقت، به عنوان معاون دبیر انجام وظیفه می کند.
- ۶- تشکیل کلاس کارگاهی کمتر از حد نصاب در طرح برون سپاری و هنرستانهای وابسته و جوار (عدم تخصیص نیروی هنر آموز) مشروط به تجمع دروس غیر کارگاهی با هنرجویان سایر رشته ها و تشکیل یک کلاس بلامانع است.
- ۷- برگزاری دروس عمومی و تخصصی مشترک رشته به صورت تجمعی برای کلاسهای زیر حد نصاب در دوره تحصیلی متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه ای، کاردانش) در دروس مذکور الزامی است.
- ۸- در شاخه فنی حرفه ای و کاردانش تشکیل کلاس با ماهیت کارگاهی با تعداد ۱۵ نفر هنرجو در یک کلاس کارگاهی امکان پذیر است. در صورتی که تعداد هنر جویان به ۲۳+۱ نفر برسد، تفکیک کلاس مذکور به دو گروه عملی میسر خواهد بود. مورد تأکید است ترتیبی اتخاذ گردد تا در رشته های دارای دو کلاس درس کلاس دوم پس از حد نصاب کلاس اول تشکیل شود. بدیهی است اعلام نیاز هنر آموز دوم برای این گروه از کلاس ها منوط به رسیدن تعداد دانش آموزان کلاس اول به حد نصاب (مطابق جدول ۲-۴) است. (موضوع مصوبه کمیته سرمایه انسانی مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۱۲)

تبصره: با عنایت به جدول (۲-۴) و جدول (۳-۲) امکان تخصیص هنرآموز سوم وجود ندارد.

جدول (۲-۴) تخصیص هنر آموز دوم

تعداد کلاس	تراکم دانش آموز رشته/ پایه	حداکثر دانش آموز در کل رشته پایه	تعداد هنر آموز دویل
۱	بیش از ۲۴ نفر	۳۶	۱
۲	بیش از ۲۴ و کمتر از ۳۰ نفر	۶۰	۱
۲	بیش از ۳۰ نفر	۷۲	۲
۳	بیش از ۲۴ و کمتر از ۲۸ نفر	۸۲	۱
۳	بیش از ۲۸ و کمتر از ۳۲ نفر	۹۶	۲
۳	بیش از ۳۲ نفر	۱۰۸	۳
۴	بیش از ۲۴ و کمتر از ۲۷ نفر	۱۰۸	۱
۴	بیش از ۲۷ و کمتر از ۲۹ نفر	۱۱۶	۲
۴	بیش از ۲۹ و کمتر از ۳۲ نفر	۱۲۸	۳
۴	بیش از ۳۲ نفر	۱۴۴	۴
۵	بیش از ۲۴ و کمتر از ۲۶ نفر	۱۳۰	۱
۵	بیش از ۲۶ و کمتر از ۲۸ نفر	۱۴۵	۲
۵	بیش از ۲۸ و کمتر از ۳۰ نفر	۱۵۵	۳
۵	بیش از ۳۰ و کمتر از ۳۲ نفر	۱۶۵	۴
۵	بیش از ۳۲ نفر	۱۸۰	۵
بیش از ۶ کلاس و تراکم دانش آموز در رشته پایه بیش از ۲۴ نفر، به ازای هر کلاس یک هنر آموز دوم			

۹- هر دانش آموز استثنائی مشمول طرح تلفیقی در مدارس عادی، اعم از آسیب بینایی (خفیف، شدید) و آسیب شنوایی (خفیف، شدید) جسمی - حرکتی (خفیف شدید) و طیف اتیسم با هوشبهر عادی از حیث شمارش در کلاس ها برای رعایت حد نصاب، حداکثر و..... معادل ۳ دانش آموز به شمار می آید. بدیهی است افزایش کلاسهای مذکور به شرط رعایت سر جمع کلاس توافق شده در تفاهم نامه نیروی انسانی امکان پذیر است.

۱۰- در صورت کاهش آمار دانش آموزان مدرسه، از حد نصابهای مذکور، هیچ دانش آموزی نباید بر اثر اعمال این سیاست، از تحصیل باز بماند و سازماندهی دانش آموزان در مدارس تحت پوشش روستا مرکزی یا شبانه روزی ضروری است.

۱۱- به منظور اجرای توسعه متوازن آموزش متوسطه، در شاخه ها و رشته های پایه دهم متوسطه دوره دوم، سهم هر منطقه و استان در هر شاخه و رشته، از سوی معاونت آموزش متوسطه وزارت، با رعایت شاخص های مندرج در قوانین و مقررات مربوط تعیین و کمیتهای مورد نظر، در تفاهم نامه نیروی انسانی لحاظ می گردد.

۱۲- با عنایت به لزوم مدیریت بهینه منابع انسانی و به منظور استمرار فعالیتهای کلاسهای میان پایه کمتر از حد نصاب دوره تحصیلی متوسطه دوم (نظری، فنی و حرفه ای، کاردانش)، ضروری است به گونه ای برنامه ریزی گردد که بعد از دریافت مجوزهای لازم از سوی ستاد در سامانه های مرتبط، دروس عمومی و تخصصی مشترک به صورت تجمیعی برگزار گردد.

۱۳- در مناطقی که با کمبود نیرو مواجه هستند (اختصاص ساعات غیر موظف)، تشکیل کلاس های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام در یک مدرسه، ممنوع است.

۱۴- چنانچه مجموع کلاس های درس دایر شده در یک فضای دو نوبته، از یک دوره تحصیلی و یک جنس، در دو نوبت، مساوی یا کمتر از تعداد کلاس کالبدی فضا باشد، دایر نمودن آموزشگاه نوبت دوم در آن فضا مجاز نیست. کارگروه استان، موظف است بر روند دو نوبته شدن مدارس مناطق تابعه نظارت نماید.

تبصره: اولویت دایر شدن مدارس در نوبت صبح تأکید و در صورت ضرورت در ایجاد نوبت عصر، مدارس به صورت چرخشی دایر شوند.

ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره های تحصیلی آموزش و پرورش استثنایی

گروه های تحت پوشش آموزش و پرورش استثنایی در تمامی دوره های تحصیلی

آموزش و پرورش نوآموزان و دانش آموزان استثنایی، در دوره های پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم (نظری، فنی حرفه ای، کاردانش)، متوسطه اول پیش حرفه ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه با تأکید بر آموزشهای ویژه و مهارت های حرفه ای است.

با عنایت به بند ۳ از ماده ۲ کلیات اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی، گروه بندی وضعیت های مختلف نوآموزان و دانش آموزان استثنایی به شرح ذیل است؛ که به صورت تفکیک شده، جهت استفاده در تراز نیروی انسانی در سامانه جامع منابع انسانی لحاظ می گردد.

جدول (۲-۵) گروه بندی وضعیتهای مختلف نوآموزان و دانش آموزان استثنایی

گروه استثنایی	پیش دبستانی	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه اول پیش حرفه ای	متوسطه دوم	دوم متوسطه کاردانش خاص
با آسیب شنوایی	بدو تشخیص تا ۴ سالگی آمادگی ۱ و ۲	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد
با آسیب بینایی						
معلول جسمی - حرکتی						
با اختلال طیف اتیسم با هوشبهر عادی/دیرآموز						
چند معلولیتی با هوشبهر عادی/دیرآموز						
با اختلال رفتاری - هیجانی	بدو تشخیص تا ۴ سالگی ۶ - ۴ سال آمادگی ۱ و ۲	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد
چند معلولیتی با کم توانی ذهنی						
با کم توان ذهنی						
اختلال طیف اتیسم با کم توانی ذهنی						

دوره پیش از دبستانی: دوره پیش از دبستان در آموزش و پرورش استثنایی یک دوره رسمی و الزامی است. آموزش دوره پیش از دبستانی نوآموزان استثنایی، شامل دو برنامه است:

۱- پیش از دبستانی نوآموزان با هوشبهر عادی :

الف - از بدو تشخیص تا چهار سال ؛

ب- آمادگی پایه ۱ و ۲ .

۲- پیش از دبستانی نوآموزان با کم توانی ذهنی :

الف- از بدو تشخیص تا چهار سال؛

ب- چهار تا شش سال؛

ج- آمادگی ۱ و ۲ .

تبصره ۱- آموزش بدو تشخیص تا چهار سالگی، مبتنی بر ارائه خدمات مشاوره ای به والدین و توانبخشی به کودکان است. در طول دوره پیش از دبستانی، والدین بر اساس دستورالعمل های اجرایی ارسالی از سوی سازمان استثنایی، از آموزش نظام دار برخوردار می شوند.

تبصره ۲- اولویت کدگذاری پستهای سازمانی در مدارس استثنایی ترکیبی (حداقل دو گروه استثنایی)، با گروهی است که بالاترین آمار دانش آموزی را دارد.

تبصره ۳- تشکیل و توسعه کلاس در دوره پیش دبستانی میتواند به صورت مستقل یا ضمیمه مدارس ابتدایی استثنایی انجام شود.

تبصره ۴- دانش آموزان تلفیقی می توانند از خدمات توان بخشی و مشاوره مراکز جامع سنجش، آموزش، توان بخشی و مداخله بهنگام رشدی و تربیتی، استفاده نمایند.

تبصره ۵- در صورت ضرورت و نبود مدرسه استثنایی، کلاس دانش آموزان استثنایی با کد استثنایی ضمیمه می تواند ضمیمه مدرسه عادی شود. این کلاس در دوره های مختلف تحصیلی برای گروه های مختلف معلولیت امکان پذیر است به این کلاس معلم استثنایی تخصیص می یابد.

■ سازماندهی فضا و مدارس استثنایی

- ۱- هر گونه تغییر در استفاده از فضای اداری مراکز و مدارس آموزش و پرورش استثنایی در سطح استان و مناطق، اعم از تغییر در نوع مدرسه از استثنایی به عادی و سایر موارد **ممنوع است** و در موارد خاص با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و تأیید سازمان آموزش و پرورش استثنایی امکان پذیر خواهد بود.
- ۲- جابجایی، انحلال و تأسیس اماکن و فضاهای فرهنگی، ورزشی، توان بخشی، مراکز جامع، سنجش، آموزش و توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی و... استثنایی صرفاً پس از دریافت کد واحد سازمانی از مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری و مجوز کتبی سازمان آموزش و پرورش استثنایی امکان پذیر است.
- ۳- ایجاد، توسعه و جابه جایی رشته در دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه، به شرط تأمین نیرو (اعم از موظف و غیر موظف)، با هماهنگی و تصویب کارگروه استان و تأیید سازمان استثنایی امکان پذیر است.

تبصره ۵: صدور مجوز توسعه مرکز دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه بر اساس شیوه نامه تأسیس پس از بررسی و تصویب موضوع در کارگروه استان و تأیید سازمان استثنایی صورت می پذیرد.

۴- ایجاد هنرستانهای فنی و حرفه ای، کاردانش و دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه در نوبت دوم، با توجه به ساعات کار این مراکز، **ممنوع است**.

۵- توسعه و تأسیس مدارس شبانه روزی استثنایی، با درخواست اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، تصویب کارگروه استان و اخذ مجوز کتبی از سازمان استثنایی و در صورت تأمین اعتبار و تجهیزات مورد نیاز میسر است.

- ۶- صدور مجوز مراکز جامع سنجش، آموزش توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی پس از موافقت قطعی از سوی سازمان آموزش و پرورش استثنایی و اعلام آن به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و در صورت تأمین اعتبار و تجهیزات مورد نیاز میسر است.
- ۷- اولویت تشکیل کلاسهای درس استثنایی، در نوبت اول خواهد بود. در صورتی که فضای فیزیکی مدرسه، امکان تشکیل همه کلاس ها در نوبت اول را ندهد، تشکیل کلاس در نوبت دوم، با موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کار گروه استان، بلامانع است.
- ۸- مدارس آموزش و پرورش استثنایی در تمام دوره های تحصیلی بر اساس ضوابط و درجه بندی مصوب مدارس در چهار درجه تشکیل می شود.
- ۹- استمرار فعالیت مدارس ابتدایی که کمتر از ۲۵ نفر دانش آموز دارند در صورت وجود نیروی مدیر آموزگار و تأیید کارگروه استان به صورت کلاس چند پایه و چند گروه استثنایی بلامانع است.
- ۱۰- مواد درسی و ساعات کار هفتگی مدارس استثنایی در دوره های پیش از دبستان و ابتدایی ۲۵ جلسه در هفته تشکیل می شود.
- ۱۱- به مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی یک نفر "معاون اجرایی" جهت انجام امور تخصصی و اجرایی تخصیص یابد.
- ۱۲- تشکیل کلاسهای دوره اول متوسطه پیش حرفه ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه در مدارس ابتدایی منوط به اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش استثنایی استان با تأیید سازمان آموزش و پرورش استثنایی با رعایت تمامی مقررات مربوط مجاز است.
- ۱۳- در صورت ضرورت و نبود مدرسه استثنایی، تشکیل کلاس دانش آموزان استثنایی در روستاهای صعب العبور که تا نزدیکترین مدرسه استثنایی بیش از ۳۵ کیلومتر فاصله داشته باشند به صورت ضمیمه مدرسه عادی با حداقل ۳ نفر و رعایت تراکم استانی بلامانع است.
- ۱۴- ارائه خدمات توان بخشی و مشاوره به نوآموزان با اختلال طیف اتیسم، در سطح بدو تشخیص تا ۴ سال، به صورت انفرادی است و آموزگار به کلاس تخصیص نمی یابد.

سازماندهی کلاسهای درس استثنایی

تشکیل کلاس های درس با حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش آموز در دوره های مختلف تحصیلی و گروه های استثنایی، بر اساس تبصره ذیل ماده ۴ از فصل دوم آیین نامه اجرایی آموزش و پرورش استثنایی و مطابق جدول شماره (۲-۶) است.

جدول (۲-۶) حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش آموز در دوره های مختلف تحصیلی و گروه های استثنایی

دوره تحصیلی گروه استثنایی	پیش از دبستان		ابتدایی	متوسطه اول و متوسطه اول پیش حرفه ای	متوسطه دوم و دوم متوسطه کاردانش خاص
	زیر ۶ سال	آمادگی			
با آسیب شنوایی	۷-۴	۹-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶
با آسیب بینایی	۷-۴	۹-۶	۱۱-۶	۱۱-۶	۱۱-۶

۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۹	۴-۷	با کم توانی ذهنی
۴-۷	۴-۷	۳-۵	۳-۵	۳-۵	معلول جسمی - حرکتی
۳-۶	۳-۶	۳-۵	۳-۵	۳-۵	چند معلولیتی
۴-۷	۴-۷	۳-۵	۳-۵	۳-۵	با اختلال هیجانی- رفتاری
۳-۶	۳-۶	۳-۴	۳-۴	۳-۴	اختلال طیف اتیسم

الف) کلاس های چند پایه برای گروه های با آسیب شنوایی، با آسیب بینایی و با کم توان ذهنی در تمامی دوره های تحصیلی با حداقل ۴ و حداکثر ۷ دانش آموز تشکیل می شود.

تبصره: در ساماندهی کلاسها، میزان شدت معلولیت دانش آموزان در نظر گرفته شود. معلولیتهای شدید با حداقل و معلولیت های خفیف با حداکثر نرم های مربوط، تعداد دانش آموزان کلاس تعیین گردد.

ب) کلاس های چند پایه، برای گروه های چند معلولیتی، جسمی - حرکتی اختلالهای هیجانی - رفتاری با حداقل ۳ و حداکثر ۵ دانش آموز و اختلال طیف اتیسم حداقل ۳ و حداکثر ۴ دانش آموز، تشکیل می گردد.

ج) تشکیل کلاس چند پایه، با بیش از سه پایه تحصیلی، ممنوع است.

تبصره مدارس محروم از جمله مدارس روستایی از این مقوله مستثنا گردند.

د) در صورتی که تعداد دانش آموزان هر گروه به حد نصاب برسد، تشکیل کلاسهای مستقل، برای هر یک از گروه ها، الزامی است.

ه) در صورت تشکیل بیش از یک کلاس مستقل، علاوه بر پست مدیر آموزگار، به ازای هر کلاس اضافه یک پست آموزگار در نظر گرفته خواهد شد.

و) در صورتی که دانش آموز چند معلولیتی، با اختلال هیجانی - رفتاری، با اختلال طیف اتیسم و جسمی حرکتی در کلاس تک معلولیتی جایدهی شود، کلاس با حداقل تعداد گروه مربوط (تک معلولیتی) قابل تشکیل است.

ز) تشکیل کلاس با تعداد کمتر از حد نصاب مندرج در جدول فوق، مشروط بر حفظ میانگین تراکم دانش آموز در سطح استان، پس از موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کارگروه استان مجاز است.

ح) تشکیل کلاس چند پایه در دوره اول متوسطه پیش حرفه ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه، با مجوز کارگروه استان بلامانع است.

تبصره: تشکیل کلاس چند پایه در دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه مشروط به یکسان بودن رشته های مهارتی، پس از موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی مجاز است.

ط) تشکیل کلاس چند رشته ای در دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه در یک گروه رشته مهارتی در صورتی که یکی از رشته ها کمک کار ساده آن گروه باشد بلامانع است.

۵) تشکیل کلاسهای استثنایی، بر اساس تعداد گروه و پایه، مطابق جدول شماره (۷-۲) خواهد بود.

جدول (۷-۲) تعداد گروه و پایه

ردیف	تعداد گروه	پایه	وضعیت
۱	یک گروه	چند پایه	صحیح
۲	چند گروه	در یک پایه	بلامانع
۳	دو گروه	چند پایه	با مجوز اداره آموزش و پرورش استثنایی استان بلامانع است.
۴	چند گروه	چند پایه	مجاز نیست

بخش سوم

ضوابط و مقررات به کارگیری نیرو

مقررات عام

۱. بر اساس قوانین و مقررات جاری حاکم از جمله؛ بند (ت) ماده ۸۸ قانون پنج ساله برنامه هفتم پیشرفت و بند (خ) تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۳ و ضوابط اجرایی آن هر نوع به کارگیری نیروی جدید خارج از ضابطه با صدور هر گونه ابلاغ انشایی که تعهد استخدامی بر آن مترتب باشد و پرداخت هر گونه وجه به هر میزان و از هر منبعی و تحت هر عنوان به این گونه نیروها ممنوع بوده و تخلف محسوب می شود و مدیران کل و رؤسای آموزش و پرورش مناطق و شهرستانها در قبال آن مسئولیت دارند.

۲. برقراری هر نوع رابطه شغلی مستقیم و هر گونه پرداخت از محل اعتبارات دولتی در واحدهای سازمانی رفاهی و درمانی یا به کارگیری نیرو تحت عنوانین انجمن فوق برنامه (خارج از ضوابط قانونی) روزمزدی و... در واحدهای آموزشی و پرورشی ممنوع است و مسئولیت به کارگیری و پرداخت هزینه های احتمالی و پاسخگویی به نهادهای نظارتی به عهده متخلفین خواهد بود.

۳. صدور هر نوع ابلاغ و گواهی انجام کار برای افرادی که رأساً از طریق مدارس و مراکز غیر دولتی تحت نظارت مرتبط با آموزش و پرورش، نظیر مهدهای کودک و پیش دبستانی های غیر دولتی، درمانگاهها و کلینیک های فرهنگیان، باشگاه ها و خانه های معلم، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده، مدارس آموزش از راه دور، انجمن های اولیاء و مربیان مدارس، مراکز آموزش بزرگسالان و نظایر آنها، به کار گرفته می شوند و نیز پرداخت هر گونه وجهی به صورت مستقیم و غیر مستقیم به عنوان حق التدریس، خرید خدمات یا حق الزحمه، از منابع دولتی به افراد یاد شده، توسط مدارس و ادارات آموزش و پرورش ممنوع بوده و تخلف محسوب می شود.

۴. تخصیص نیرو به تمامی فعالیتهایی که انجام آن مستلزم به کارگیری نیرو به صورت موظف یا غیر موظف باشد، صرفاً

در چارچوب ضوابط و مقررات این شیوه نامه مجاز است و تمامی ضوابط و شیوه نامه های قبلی در

خصوص به کارگیری نیروی انسانی لغو و بلا اثر می گردد. در صورت هر گونه تغییر در ضوابط این شیوه نامه

تغییرات به صورت رسمی به اطلاع استان خواهد رسید. همچنین اختصاص نیرو خارج از مفاد شیوه نامه به منزله تعهد مازاد بر ذمه دولت تلقی و تخلف محسوب می شود و مسئولیت این مهم بر عهده ی مدیران و رؤسای آموزش و پرورش است.

۵. در هنرستانهای فنی و حرفه ای و کاردانش، به کارگیری نیروهای غیر متخصص در پستهای مدیر (جدید الانتصاب)، معاون فنی - مهارتی، استادکار و سرپرست بخش ممنوع بوده و تخصیص نیرو به این فعالیت ها، صرفاً با رشته شغلی هنر آموز امکان پذیر است. در هنرستانهای تخصصی دارای تک رشته تربیت بدنی در صورت عدم وجود هنر آموز تخصصی با موافقت معاونت تربیت بدنی و سلامت و با اخذ مجوز موردی از معاونت آموزش متوسطه استفاده از رشته شغلی دیگر بلامانع خواهد بود. مدیر معاون فنی - مهارتی و سرپرست بخش جدید الانتصاب باید دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی (لیسانس) باشند.

۶. با توجه به اینکه اولویت مطلق تأمین نیروی انسانی در گروه معلم و مدیران واحدهای سازمانی دولتی (مدارس) است، تخصیص نیرو به دیگر فعالیتهای صرفاً پس از اتمام سازماندهی مدارس و سپس تأمین مدیران واحدهای سازمانی پژوهش - سراها و آزمایشگاههای مرکزی، مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی، کانونهای فرهنگی و تربیتی، مجتمع های آموزشی

و ورزشی دارالقرآن ها و مراکز جامع "سنجش آموزش توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی" در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ مجاز است.

۷. به کارگیری نیروی حق التدریس آزاد، آموزش دهنده (نهضت سواد آموزی) جدید، مربی پیش دبستانی در مدارس دولتی و عناوین مشابه ممنوع و تخلف محسوب می شود.

۸. دفتر برنامه و بودجه وزارت متبوع صرفاً در چهارچوب تفاهم نامه نیروی انسانی مورد تأیید مرکز برنامه ریزی منابع انسانی، بودجه لازم را تأمین و تخصیص خواهد داد؛ لذا ایجاد تعهدات مالی و نیروی انسانی مازاد بر تفاهم نامه نیروی انسانی استان ممنوع بوده و مسئولیت آن به عهده کارگروه استان خواهد بود.

مقررات اختصاص نیرو به فعالیتهای مختلف

الف - فعالیتهای حوزه معاونت های آموزش ابتدایی و متوسطه

۱ - عنوان فعالیت: مدیر

مدیر واحدهای آموزشی برای مدارس دولتی، طبق ضوابط دستور العمل انتخاب و انتصاب مدیران و از نیروهای شاغل به صورت موظف یا غیر موظف اداری در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ تأمین می شود.

تبصره: به عوامل اجرایی هنرستانها (مدیر، معاون و...) که دارای کلاس تکمیل ظرفیت در خارج از ساعات آموزشی مصوب می باشند، بر اساس تأیید معاونت آموزش متوسطه (برابر شرایط مندرج در شیوه نامه ای که با هماهنگی مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری و دفتر برنامه، بودجه و تأمین منابع متعاقباً ارسال خواهد شد) پس از ثبت ابلاغ در سامانه مدیریت منابع انسانی اضافه کار ساعتی تعلق خواهد گرفت.

۲ - عنوان فعالیت: معاون آموزشی، فنی - مهارتی، پرورشی و تربیت بدنی، فناوری و اجرایی

معاون واحدهای آموزشی برای هر یک از مدارس دولتی طبق ضوابط این شیوه نامه از محل نیروهای شاغل به صورت موظف یا غیر موظف اداری در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ قابل تأمین است. ضمناً با عنایت به کمبود نیروی انسانی و با توجه به وظایف و مسئولیتهای مدیر واحد آموزشی مندرج در طرح طبقه بندی مشاغل معلمان کشور ضروری است به گونه ای برنامه ریزی گردد که کلیه معاونین آموزشی، پرورشی، فنی و مهارتی، فناوری و هوشمند سازی، عمومی و معاون اجرایی (به جز دفترداران سابق که به سمت معاون اجرایی تغییر سمت یافته اند) تا ۶ ساعت در هفته (بر اساس تفاهم نامه نیروی انسانی) در همان مدرسه تدریس موظف داشته باشند.

تبصره ۱: صدور ابلاغ غیرموظف اداری برای مدیران و معاونین مدارس در نوبت فعالیت موظف آنها در سایر مدارس ممنوع است.

تبصره ۲: ساعت تدریس معاونین در گروههای تدریس مرتبط با رشته تحصیلی آنها باشد.

تبصره ۳: پرداخت حق الزحمه نوبت دوم مدیران، معاونین و خدمتگزاران برابر ابلاغ صادر شده در سامانه مدیریت منابع انسانی (به همراه حقوق) انجام خواهد پذیرفت.

تبصره ۴: انتصاب معاونین در نوبت دوم در پستهای متناظر در نوبت موظف، بدون نیاز به انجام فرایند انتصاب صورت می گیرد؛ انتصاب معاونین نوبت دوم در پست معاون پرورشی با تأیید معاونت پرورشی منطقه بلامانع است.

۳- عنوان فعالیت: آموزگار ابتدایی

در مدارس ابتدایی به ازای هر کلاس، ۲۴ ساعت نیروی آموزگار اختصاص میابد که ۲ ساعت از آن مربوط به درس تربیت بدنی است. در صورت ساماندهی آموزگار پایه به صورت تمام وقت (۲۴ ساعت)، تدریس ۲ ساعت مربوط به درس تربیت بدنی نیز به عهده آموزگار پایه است.

- تقلیل ساعت آموزشی برای آموزگاران در دوره تحصیلی ابتدایی به صورت غیرموظف و برای آموزگار همان پایه لحاظ گردد. در صورت استفاده از تقلیل ساعت آموزشی معلمان در مدارس ابتدایی، می بایست ترتیبی اتخاذ گردد که دانش آموزان در هیچ روزی از هفته بدون معلم نبوده و این مهم منجر به تعطیلی کلاس درس و یا حذف آموزش در روز مذکور نگردد. در صورت وجود نیروی کسر ساعت موظف در منطقه اولویت در به کارگیری نیروی مازاد است.
- در مناطقی که امکان تأمین ساعات تقلیل آموزگاران از طریق نیروی غیر موظف فراهم است، ساعت مرتبط با درس تربیت بدنی، برای معلم تربیت بدنی صادر گردد.
- در مدرسی که صرفاً دارای کلاس چندپایه می باشند؛ تدریس تمام وقت ساعت هفتگی (۲۴ ساعت) به عهده آموزگار پایه است.
- استفاده از آموزگاران تربیت بدنی دارای کسری ساعت موظف به عنوان آموزگار پایه بلامانع است.
- با توجه به میزان ساعت غیر موظف در منطقه ترتیبی اتخاذ گردد که این میزان ساعت بهصورت متوازن در همه مدارس توزیع گردد تا افزایش قدرت ساماندهی مقطع تحصیلی با عنایت به تدریس عوامل اجرایی و درس تربیت بدنی صورت پذیرد.
- به منظور جلوگیری از ایجاد ابلاغ موقت توصیه می گردد:
 - ✓ تخصیص دو ساعت درس تربیت بدنی در دوره تحصیلی ابتدایی در صورت وجود نیروی موظف تربیت بدنی و برای کلاس هایی که آموزگار پایه آن از محل غیر موظف تأمین گردیده است، انجام و ساماندهی نیروهای غیر موظف کمتر از ۲۴ باشد.
 - ✓ ساماندهی همکاران تربیت بدنی در مدارس ابتدایی با اولویت مدارس دارای تقلیل ساعت باشد.
 - ✓ اولویت به کارگیری نیروهای تربیت بدنی از ساعات موظف یا غیر موظف نیروهای دوره تحصیلی متوسطه باشد.
- با عنایت به استقرار نظام دوری توصیه می شود، با هماهنگی معاونت آموزش ابتدایی ساماندهی نیروی انسانی ۱۰٪ تا ۳۰٪ از کلاسهای دوره اول ابتدایی با افراد دارای شرایط استقرار در این نظام (ارتقا به پایه بالاتر با دانش آموزان) صورت پذیرد. شایان ذکر است انجام این فرایند مشروط بر این است که منجر به ایجاد کلاس بدون معلم نگردد.
- تبدیل وضعیت تغییر پست و به کارگیری آموزگاران دوره ابتدایی در سایر مشاغل و دوره های تحصیلی ممنوع و در موارد استثناء صرفاً با مجوز معاونت ابتدایی امکان پذیر است.

۴ - عنوان فعالیت: دبیر و هنر آموز متوسطه

نیروی آموزشی دبیرستانها و هنرستانها در متوسطه اول و دوم، مطابق جدول دروس هفتگی، از جمع نیروهای موظف یا غیر موظف اختصاص می یابد.

تبصره ۱: صدور ابلاغ هنر آموز برای استاندارد/ استاندارهای (دروس تخصصی) رشته های مهارتی شاخه کار دانش که به صورت برون سپاری اجرا می شوند ممنوع است. به ازای ساعت استاندارد برون سپاری شده، از ساعت نیاز رشته مورد نظر در پستهای هنر آموز، استادکار و سرپرست بخش کسر خواهد شد.

تبصره ۲: تمامی ضوابط مربوط به تخصیص نیروی انسانی به درس کارآموزی/ کارورزی و نحوه پرداخت حق الزحمه آن بر اساس بخشنامه شماره ۴۰۰/۳۷۵ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۳ معاونت آموزش متوسطه و صرفاً بر اساس ابلاغ های صادر شده در سامانه مدیریت منابع انسانی خواهد بود.

تبصره ۳: به منظور رعایت عدالت آموزشی و استفاده بهینه از ظرفیت نیروی انسانی موجود می بایست همه دبیران (تحت هر شرایطی) حداقل نیمی از ساعت موظف خود را در مدارس عادی دولتی ساماندهی گردند.

۵ - عنوان فعالیت: استادکار و سرپرست بخش

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستانهای فنی و حرفه ای و کاردانش، از محل نیروهای موظف و صرفاً دارای رشته شغلی هنر آموزی پس از تکمیل نیروی هنر آموز، برابر ضوابط و در چهارچوب تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ قابل تخصیص است.

- **استادکار:** به ازای هر ۳۰ نفر ساعت آموزش دروس با ماهیت کارگاهی (به جزء شایستگی های غیر فنی و دانش فنی) یک ساعت استادکار مطابق رشته های مربوط (رشته های زمینه صنعت، کشاورزی، رشته های معماری داخلی، طراحی دوخت و خیاطی) تعلق می گیرد.

تبصره ۱: تأکید می شود صدور ابلاغ در پست استادکار صرفاً برای همکاران دارای مدرک فوق دیپلم و با رشته شغلی هنر آموزی مجاز است.

تبصره ۲: با عنایت به شرح وظایف پست مذکور، از تخصیص ساعت استادکار به صورت پراکنده بین همکاران خودداری گردد.

تبصره ۳: به کارگیری هنر آموزان با مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر صرفاً به شرط عدم وجود غیر موظف در گروه رشته تدریس و جنسیت امکان پذیر است.

• سرپرست بخش:

در هنرستانها به ازای هر بخش از زمینه های صنعت، کشاورزی و رشته های معماری داخلی، طراحی دوخت و خیاطی در زمینه هنر، مشروط به داشتن حداقل ۳۶ نفر هنرجو در هر رشته، یک سرپرست بخش تمام وقت اختصاص می یابد. تخصیص سرپرست بخش به سایر رشته های زمینه خدمات و هنر به شرط داشتن بیش از ۱۰۰ نفر هنرجو و حداقل فعالیت ۲۴ ساعت کارگاه در هفته امکان پذیر است.

تبصره ۱: هر سرپرست بخش با توجه به وضعیت نیروی انسانی منطقه میبایست بین ۸ تا ۱۰ ساعت در هفته برای دروس خوشه شایستگی های فنی و غیر فنی مرتبط با رشته تحصیلی خود، تدریس موظف داشته باشد.

تبصره ۲: مطابق با فهرست اعلامی از سوی معاونت آموزش متوسطه و بعد از تأیید مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری یک سرپرست بخش مازاد بر سهمیه مدارس جهت نظارت بر عملکرد آموزش شهرکهای صنعتی تخصیص داده می شود. (اولویت با مراکزی خواهد بود که به صورت تمام وقت هنرجو می پذیرند).

۶- عنوان فعالیت: انباردار هنرستان

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستانها، صرفاً در رشته هایی که نیاز به این فعالیت داشته و مشروط به تعریف و وجود فضای انبار با توجه به موجودی منابع انسانی مناطق، به نحوی که کارگروه استان مقرر می دارد، از محل نیروهای موظف و دارای رشته شغلی مسئول خدمات مالی و پس از احراز شرایط اشتغال مندرج در بخشنامه ۷۱۰/۵۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۷ به ازای هر ۲ انبار فعال یک نفر نیرو قابل تخصیص است.

تبصره ۱: اختصاص نیرو در این پست بر اساس مصوبات کارگروه استان و در چهارچوب تفاهم نامه برای هر سال تحصیلی امکان پذیر است. تخصیص سایر نیروها به فعالیت مذکور مجاز نیست.

تبصره ۲: به کارگیری نیرو با رسته خدمات در این فعالیت به شرط عدم نیاز به نیروی خدمتگزار در مدارس مجاز است.

۷- عنوان فعالیت: مدارس شبانه روزی

نیروهای آموزشی و پرورشی

- به منظور امور مشاوره دانش آموزان/ هنر جویان در خارج از ساعات رسمی مدرسه، علاوه بر شاخص های اعلام شده، به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز /هنرجو خوابگاهی، یک ساعت «فعالیت مشاوره» در نظر گرفته می شود. به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی، یک ساعت «مربی پرورشی و فرهنگی» علاوه بر شاخصهای اعلام شده جهت انجام امور پرورشی دانش آموزان در خارج از ساعات رسمی مدرسه، تخصیص می یابد.
- به منظور نظارت بر امور بهداشت فردی، جمعی و تغذیه دانش آموزان به ازای هر ۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی یک ساعت «مراقب سلامت» در خارج از ساعات رسمی مدرسه قابل تخصیص است.
- به هر یک از مدارس شبانه روزی با داشتن حداقل ۸۰ نفر دانش آموز (و حداقل ۴۰ نفر خوابگاهی)، یک پست معاون امور عمومی جهت انجام امور مالی، کارپردازی جمعدار اموال و.... در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ قابل تخصیص است.

تبصره: تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدارسی که از امکانات شبانه روزی برخوردارند، مجاز نیست.

سرپرست شبانه روزی

- تا ۱۲۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی ۲ «پست سازمانی سرپرست شبانه روزی» در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ تعلق می گیرد. به ازای هر ۵۰ نفر دانش آموز/ هنرجو مازاد بر ۱۲۰ نفر یک پست سازمانی سرپرست شبانه روزی در سقف تفاهم نامه اضافه می شود.

نیروهای غیر آموزشی

نیروهای غیر آموزشی این مدارس از قبیل آشپز، کمک آشپز، راننده، نگهبان، مطابق مفاد ذیل و به صورت موظف قابل تخصیص است.

- به کلیه مدارس شبانه روزی دخترانه که دارای دانش آموز خوابگاهی هستند یک «نگهبان»، جهت نوبت شب اختصاص می یابد. (با رعایت شرایط احراز مندرج در بخشنامه ۷۱۰/۵۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۷)
- در خوابگاه های مجهز به رستوران تا ۲۰۰ نفر دانش آموز/ هنرجو خوابگاهی یک پست سازمانی و «آشپز» و یک «کمک آشپز» منظور و به ازای هر ۸۰ نفر دانش آموز هنر جو مازاد بر ۲۰۰ نفر یک کمک آشپز تأمین می شود.
- یک پست سازمانی «راننده» مشروط به داشتن وسیله نقلیه برای واحد آموزشی قابل تخصیص است.
- تبصر

۸- عنوان فعالیت: خوابگاه مرکزی

نیروهای خوابگاه های مرکزی، بر اساس بخشنامه شماره ۷۱۰/۴۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۳ به صورت موظف تخصیص می یابد.

۹- عنوان فعالیت: مدارس نمونه دولتی

نیروهای آموزشی و پرورشی

نیروهای آموزشی و پرورشی مورد نیاز این مدارس، بر اساس جدول و برنامه هفتگی مدارس عادی، تأمین می گردد.

نیروهای فوق برنامه

نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات فوق برنامه (آموزشی و پرورشی)، بر اساس آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده (۱۱) قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور مصوب ۱۳۸۳ با مسئولیت شورای آموزش و پرورش از محل درآمدهای مدرسه و منحصرأ با استفاده از ساعات غیر موظف نیروهای شاغل تأمین میگردد؛ بدیهی است هر گونه به کارگیری نیروهای آزاد در این فعالیت ممنوع است.

۱۰- عنوان فعالیت: گروه های آموزشی و تربیتی

تخصیص نیروی مورد نیاز گروه های آموزشی و تربیتی در دوره های ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم پس از تأمین نیروی آموزشی (گروه معلم) مورد نیاز مدارس به صورت کامل مطابق تبصره ذیل جدول فصل سوم بخشنامه شماره ۱۸۹۹۸۳ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۰۷ در سقف ساعت عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ مجاز است که توزیع استانی آن با تأیید معاونت های مربوط، صرفاً از سوی مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱: تخصیص نیرو به گروه های آموزشی در دوره های تحصیلی به صورت موظف و غیر موظف امکان پذیر است. توصیه می شود با توجه به شرایط نیروی انسانی موجود در استان، حداقل ۵۰ درصد ساعت تخصیص یافته به صورت موظف و ۵۰ درصد ساعت به صورت غیر موظف در سقف تفاهم نامه نیروی انسانی استان به کارگیری گردد.

تبصره ۲: تخصیص ساعت غیر موظف به گروه های آموزشی در دوره متوسطه در صورت نبود کلاس کمتر از حد نصاب و نبود نیروی دارای کسر ساعت موظف بدون در نظر گرفتن جنسیت / رشته صرفاً در سقف تفاهم نامه توسعه سنواتی استان امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۳: سقف ساعت اشتغال در گروه های آموزشی دوره متوسطه به استثنای اعضای دبیرخانه های راهبری به میزان ۵۰ درصد ساعت موظف کارکنان است.

تبصره ۴: صدور ابلاغ سرگروه های آموزشی، در دبیرخانه راهبری با اعلام معاونت مربوطه و پس از تأیید مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری تا سقف ۱۸ ساعت بلامانع است.

تبصره ۵: تدریس مرتبط همزمان با فعالیتهای گروه آموزشی الزامی و اعضا گروه های آموزشی و تربیتی صرفاً از افراد فعال در همان گروه تدریس انتخاب خواهند شد.

تبصره ۶: در شاخه فنی حرفه ای و کاردانش اولویت توزیع ابلاغ ساعت گروه های آموزشی بر اساس گروه رشته های دبیرخانه های راهبردی خواهد بود. در این شاخه صدور ابلاغ کمتر از ۴ ساعت امکان پذیر نخواهد بود.

تبصره ۷: امکان ثبت ابلاغ سرگروه های استانی به میزان ساعت دبیرخانه صرفاً در منطقه اداره کل امکان پذیر است.

تبصره ۸: تخصیص نیروی مورد نیاز "گروه های آموزشی توان بخشی تلفیقی فراگیر مشاوره تربیت بدنی، پرورشی و بهداشت" آموزش و پرورش استثنایی، پس از تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس استثنایی و سقف ساعت اعلام شده از طرف معاونت برنامه ریزی و توسعه منابع وزارت متبوع ابلاغ خواهد شد.

۱۱- عنوان فعالیت: آموزش بزرگسالان عادی دولتی

با توجه به سیاستهای جاری مبنی بر اداره مدارس بزرگسالان با مشارکت مردمی و از محل پرداخت کمک های داوطلبانه مردمی، تخصیص فقط یک مدیر از محل نیروهای شاغل به صورت موظف یا غیر موظف اداری انجام پذیرد. همچنین تأمین حق الزحمه سایر نیروها از منابع غیر دولتی (مشارکت مردمی) امکان پذیر خواهد بود. لازم به ذکر است، در هر منطقه حداکثر یک مدرسه بزرگسال دولتی (به تفکیک جنس) می تواند دایر باشد و سایر کدهای واحدهای آموزشی بزرگسالان دولتی در رشته ها و شاخه های مختلف ضمیمه واحد سازمانی اصلی گردد.

تبصره: جهت ایجاد تراز مدیر در سامانه جامع منابع نیروی انسانی ثبت نام دانش آموزان در سیدا از ابتدای سال تحصیلی تا قبل از برش آماری آبان ماه الزامی می باشد.

۱۲- عنوان فعالیت: راهبر آموزشی و تربیتی

با عنایت به دستور العمل اجرایی راهبران آموزشی و تربیتی به شماره ۲۰۰/۸۸۰۷۹ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۲۰ و به استناد ماده (۳) آیین نامه کلاسهای چند پایه مصوبه (هشتصد و نود و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۹)، متناسب با تعداد کلاس چند پایه و شرایط جغرافیایی کلاسهای مورد نظر محاسبه و بعد از تعیین برش استانی در کارگروه مشترک مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری، دفتر برنامه، بودجه و تأمین منابع و معاونت آموزش ابتدایی، امکان پذیر است.

۱۳- عنوان فعالیت: پژوهش سرای دانش آموزی

تخصیص نیروی مورد نیاز پژوهش سرای دانش آموزی تا سقف جدول شماره (۳-۱) پس از تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز مدارس در سرجمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه به صورت موظف امکان پذیر است. ضمناً تخصیص نیروی مورد نیاز قطب های کشوری پس تعیین از سوی معاونت آموزش متوسطه و مرکز برنامه ریزی نیروی انسانی به سرجمع نیاز پژوهش سراهای منتخب افزوده و از سوی مرکز به استان ها ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱: صدور ابلاغ برای نیروهای شاغل کمتر از ۶ ساعت و بیشتر از ۱۲ ساعت در هفته ممنوع است.

تبصره ۲: صدور ابلاغ دبیر به صورت موظف و غیر موظف (در سقف تفاهم نامه نیروی انسانی) امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۳: پست معاون در پژوهشسرا طبق شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ وزارت متبوع موضوع نامه شماره ۱۴۰/۱۹۸ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ و جدول ذیل قابل تخصیص می باشد و ساعات کاری مطابق مدیر دارد لازم بذکر است طبق استعلام شماره مورخ تاکنون حق مدیریت ندارد و وزارت متبوع با سازمان مدیریت در حال پیگیری بوده ولی هنوز منتج به نتیجه نگردیده است.

تبصره ۴: بکارگیری نیروی بازنشسته به عنوان غیر موظف فقط با دریافت مجوز از کارگروه استان حداکثر تا پایان مردادماه ۱۴۰۴ مجاز می باشد.

جدول (۳-۱) تخصیص نیروی مورد نیاز پژوهش سرای دانش آموزی

درجه منطقه	درجه پژوهشسرا	مدیر (نفر)	معاون (نفر)	دبیر (ساعت)	سرایدار و خدمتگذار
۱ و ۲	۱	۱	۱	۹۶	۱
۳ و ۴	۲	۱	۱	۷۲	۱
۵ و ۶	۳	۱	۰	۴۸	۱

ب- فعالیتهای امور تحصیلی فرزندان شاهد

۱- عنوان فعالیت: نیروهای مورد نیاز مدارس شاهد

نیروی آموزشی و پرورشی و عوامل اجرایی مدارس شاهد، در هر یک از دوره های تحصیلی، بر اساس برنامه هفتگی و درجه بندی مربوط تخصیص خواهد یافت.

تبصره ۱: تعداد دانش آموز در کلاسهای مدارس شاهد، حداقل ۲۰ نفر و حداکثر ۳۰ نفر با اولویت دانش آموزان مشمول خواهد بود.

تبصره ۲: نیروی مورد نیاز هنرستانهای فنی و حرفه ای و کاردانش شاهد، همانند سایر هنرستانهای عادی قابل تخصیص

فوق برنامه (دروس مکمل): برای مدارس شاهد، به ازای هر کلاس در دوره ابتدایی ۲ ساعت و در دوره متوسطه اول و متوسطه دوم، ۴ ساعت نیروی فوق برنامه (دروس مکمل) به صورت موظف یا غیر موظف اختصاص داده خواهد شد.

تبصره ۱: تخصیص دو ساعت فوق برنامه در دوره ابتدایی به صورت غیر موظف (در صورت عدم وجود نیروی کسر ساعت موظف) صرفاً به آموزگار پایه همان کلاس امکان پذیر است.

۲- عنوان فعالیت: طرح پراکنده شاهد

نیروی مورد نیاز طرح پراکنده امور تحصیلی فرزندان شاهد (شهری، روستایی و عشایری) بر اساس مصوبات شورای برنامه ریزی امور تحصیلی فرزندان شاهد به ازای تحصیل هر فرزند شاهد در کلیه مدارس غیر شاهد (به استثنای غیر دولتی، استثنایی، بزرگسالان) در دوره های تحصیلی ابتدایی متوسطه اول و متوسطه دوم مطابق جدول زیر از محل نیروهای موظف یا غیر موظف در سرجمع منطقه تخصیص می یابد. صدور ابلاغ طرح پراکنده شاهد با هماهنگی کارشناس شاهد و ایثارگران منطقه صادر گردد.

جدول (۲-۳) تخصیص نیروی مورد نیاز طرح پراکنده امور تحصیلی فرزندان شاهد

تعداد دانش آموزان طرح پراکنده شاهد منطقه	حداکثر ساعت صدور ابلاغ در منطقه	تعداد نفراتی که باید ابلاغ صادر گردد.
کمتر از ۵ نفر	۲ ساعت	فقط برای یک نفر
۵ تا ۱۰ نفر	۶ ساعت	فقط برای یک نفر
۱۱ تا ۲۰ نفر	۱۲ ساعت	فقط برای یک نفر
۲۱ تا ۴۰ نفر	۱۸ ساعت	فقط برای یک نفر
۴۱ تا ۶۰ نفر	۲۴ ساعت	فقط برای یک نفر
۶۱ تا ۸۰ نفر	۲۰ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۸۱ تا ۱۰۰ نفر	۳۶ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۱۰۱ تا ۱۲۰ نفر	۴۲ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۱۲۱ تا ۱۴۰ نفر	۴۸ ساعت	حداکثر ۲ نفر
۱۴۱ نفر به بالا	۶۰ ساعت	حداکثر ۳ نفر

۳ - عنوان فعالیت: مدارس ایثارگران

نیروی مورد نیاز مدارس ایثارگران، برابر ضوابط درجه بندی مربوط و به میزان ساعات برنامه درسی ویژه این گونه مدارس تأمین و تخصیص می یابد. تخصیص نیرو به این مدارس پس از تأمین نیروی مورد نیاز کلاس درس در سایر مدارس به صورت موظف یا غیر موظف امکان پذیر است. لازم به ذکر است در مدارس ایثارگران که تعداد دانش آموزان آن کمتر از حد نصاب استمرار است صرفاً یک نفر مدیر تخصیص خواهد یافت.

ج - فعالیتهای حوزه استعدادهای درخشان

عنوان فعالیت: مدارس استعدادهای درخشان

نیروهای آموزشی و پرورشی: مطابق برنامه های درسی مدارس عادی دولتی تخصیص می یابد.

به کارگیری نیرو در مدارس استعدادهای درخشان از نیروهای سایر نواحی یک استان بلامانع است و در صورت مأموریت از سایر مناطق می بایست حداقل ۵۰ درصد ساعت موظف در مبدأ خدمتی خود ابلاغ مدارس عادی دولتی داشته باشند. در هر حال صدور ابلاغ بیش از ۵۰ درصد در مدارس استعدادهای درخشان میسر نیست.

تبصره ۱: حداکثر تا آخر اردیبهشت ۱۴۰۴، لیست ساماندهی کل نیروهای استعداد درخشان به اداره مربوطه ارسال گردد، لازم به ذکر است اداره استعدادهای درخشان حداکثر تا ۱۵ خرداد لیست نیروهای فرم ب را به کارگروه استان ارائه داده و پس از تایید کارگروه، حداکثر تا پایان خردادماه به مناطق و نواحی ارسال نماید.

تبصره ۲: به منظور رعایت عدالت آموزشی و در راستای توجه به مدارس عادی دولتی و ارتقای کیفیت این مدارس می بایست نیمی از ساعت تدریس دبیران در مدارس استعدادهای درخشان، نمونه دولتی، شاهد، گروه های آموزشی، پژوهشسرا و سایر فعالیتهای و نیمی دیگر در مدارس عادی دولتی ساماندهی گردد. در صورت تمایل به همکاری بیشتر در مدارس خاص (بیش از حد موظف تکلیفی) ساعت تدریس به صورت غیر موظف تخصیص یابد.

فوق برنامه: به شرط رعایت ضوابط خاص این مدارس تخصیص نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات، وفق ضوابط مربوط با مسئولیت کمیته منطقه از محل درآمدهای مدرسه و از نیروهای شاغل و همچنین مطابق قسمت "ز شرایط به کارگیری نیروی انسانی" بند (۳) دستور العمل اجرایی ارائه خدمات آموزشی و تربیتی فوق برنامه در مدارس دولتی به شماره ۱۴۰/۴۷۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۵ تأمین می گردد. مجوز تشکیل کلاس های فوق برنامه و ابلاغ نیروهای موضوع این فعالیت با تأیید اداره استعدادهای درخشان استان صادر می گردد.

د - فعالیت های حوزه معاونت پرورشی و فرهنگی

۱ - عنوان فعالیت: مربی امور تربیتی

نیاز به مربی امور تربیتی در مدارس و مجتمع های آموزشی و پرورشی، با امعان نظر به ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون احیاء معاونت پرورشی و تربیت بدنی در وزارت آموزش و پرورش، برآورد و حسب تشخیص کمیته منطقه و تحت نظارت کارگروه استان، از محل ساعات موظف و غیر موظف نیروهای شاغل برای تدریس دروس مربوط و فعالیت پرورشی، قابل تخصیص است.

تبصره: به کارگیری نیروی قراردادی در این پست صرفاً برای مربیان قرآنی جذب شده در سالهای ۱۳۹۱ - ۱۳۹۰ امکان پذیر است.

جدول (۳-۳) تخصیص مربی امور تربیتی در مدارس

تعداد دانش آموز					
بیش از ۵۰۰ نفر	از ۲۴۱ تا ۵۰۰	از ۱۵۱ تا ۲۴۰	از ۶۱ تا ۱۵۰	تا ۶۰	
دو معاون یا یک مربی و یک معاون	هر ۲۰ دانش آموز مازاد بر ۲۴۱ نفر، یک ساعت مربی	یک مربی یا معاون پرورشی و تربیت بدنی تمام وقت	به ازای هر ۸ دانش آموز یک ساعت در سرجمع منطقه		مدرسه مستقل و ضمیمه دارد شهری
				-	مدرسه مستقل و ضمیمه دارد روستایی

تبصره ۱: اولویت تخصیص مربی پرورشی و مشاور در مدارس شبانه روزی است.

تبصره ۲: تخصیص مربی پرورشی در مدارس مستقل و ضمیمه دارد اعم از شهری و روستایی زیر ۶۰ نفر در صورت وجود نیروی مازاد پرورشی (در صورت عدم صدور ابلاغ غیرموظف در حوزه پرورشی منطقه) پس از اخذ مجوز از معاونت پرورشی استان و تأیید کارگروه توسعه مدیریت امکان پذیر است.

تبصره ۳: شرایط احراز ورود به حوزه پرورشی جهت فعالیت در پست مربی، معاون پرورشی و مشاور بر اساس شیوه نامه ترمیم منابع انسانی حوزه معاونت پرورشی و فرهنگی (۵۰۰/۱۶۷۷۴ مورخ ۹۷/۰۸/۲۰) به همراه مصاحبه توسط حوزه پرورشی مشروط بر به کارگیری تمام وقت و عدم ایجاد غیر موظف، بعد از تأیید معاونت آموزش ابتدایی و متوسطه (در سطح منطقه و استان) و مدیر منابع انسانی استان انجام می شود.

تبصره ۴: با عنایت به ماده ۱۲ اساسنامه مدارس عشایری (مصوبه نهصد و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۱) شاخص منابع انسانی مورد نیاز فعالیت های پرورشی در مدارس عشایری کم جمعیت تا میزان $\frac{1}{3}$ شاخص های مصوب مدارس عادی تعیین می شود.

تبصره ۵: به کارگیری نیروهای کیفیت بخشی در صورت تغییر سمت به پست های مربی پرورشی، مشاور مدرسه دبیر تربیت بدنی و مراقب سلامت برابر شرایط پستهای مذکور خواهد بود.

۲- عنوان فعالیت: مشاوره در دوره های تحصیلی

با عنایت به تصویب "سند نظام جامع راهنمایی و مشاوره در جلسه ۹۹۴ شورای عالی آموزش و پرورش" و ابلاغ رسمی آن با امضای وزیر محترم طی نامه شماره ۱۴۰/۴۵۲-۱۴۰۰/۱۰/۱۵، اعلام نیاز ساعت مشاوره به ازای هر ۱۲ نفر دانش آموز یک ساعت در تمامی دوره های تحصیلی مدارس دولتی صورت می پذیرد. تخصیص ساعت غیر موظف به این فعالیت به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع امکان پذیر است که توزیع آن با هماهنگی معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع صورت خواهد پذیرفت.

۳- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی پژوهشی و تخصصی استان

تخصیص نیرو به مرکز مشاوره و خدمات روان شناختی پژوهشی و تخصصی استان در محدوده پست های سازمانی مصوب بلامانع است.

۴- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی منطقه / شهرستان / ناحیه

به هر مرکز مشاوره و خدمات روان شناختی منطقه، یک نفر مدیر، یک سرایدار خدمتگزار و به ازای هر ۲۰۰ نفر دانش آموز مدارس دولتی یک ساعت مشاور به صورت موظف و غیر موظف تخصیص می یابد.

۵- عنوان فعالیت: نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان (نماد - خط ۱۵۷۰)

تخصیص نیرو برای انجام این فعالیت، در مجموع به میزان ۶۱۴۴ ساعت (۱۹۲ ساعت به ازای هر استان) موظف و غیر موظف از سرجمع نیروهای تخصیص یافته به معاونت پرورشی و فرهنگی به صورت سرجمع محاسبه می گردد که ساعت هر استان از سوی معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت تعیین و اعلام می شود.

۶- عنوان فعالیت: کانون های فرهنگی - تربیتی

تخصیص نیروی مورد نیاز تربیتی و آموزشی کانونهای فرهنگی و تربیتی، بر اساس درجه بندی، تا سقف جدول زیر پس از تأمین نیروی پرورشی مورد نیاز مدارس در سر جمع نیروهای کارکنان تخصصی تفاهم نامه امکان پذیر است، ساعت نیاز به صورت سرجمع استانی با حداقل ۴۸ ساعت و حداکثر ۹۶ ساعت اعلام نیاز می گردد.

جدول (۳-۵) تخصیص نیروی مورد نیاز تربیتی و آموزشی کانون های فرهنگی و تربیتی

درجه کانون	مجموع ساعات فعالیت (کارگاه ها، انجمن ها و سایر فعالیت های کانون های فرهنگی - تربیتی و...)
۱ و ملی	۶۰
۲	۳۶
۳	۳۰

تبصره ۱: تخصیص نیرو به کانونهایی که فاقد شاخصهای ذکر شده در جدول درجه بندی باشند، ممنوع است.

تبصره ۲: تخصیص نیرو به عنوان مربی پرورشی در کانونها با رشته شغلی مربی پرورشی امکان پذیر است.

تبصره ۳: تخصیص نیروی تخصصی (رشته های هنر ورزش قرآن و...) از میان دبیران و هنرآموزان با درخواست معاون پرورشی و تربیت بدنی منطقه و موافقت کارگروه استان در سقف ۵۰ درصد ساعت اختصاصی به هر کانون در سقف تفاهم نامه (به صورت موظف و غیر موظف) مشروط به عدم ایجاد کمبود در گروه معلم بلامانع است. لیست دبیران و هنرآموزان حداکثر تا آخر مردادماه ۱۴۰۴ می بایست به کارگروه استان ارائه شود و منطقه فقط پس از دریافت موافقت کارگروه استان مجاز به بکارگیری می باشد.

۷- دارالقرآن ها

به هر واحد دارالقرآن (دولتی تابعه آموزش و پرورش) یک مدیر قابل تخصیص است و اختصاص نیرو به سایر فعالیت دارالقرآنها بر اساس درجه بندی مصوب به شماره ۷۰۰/۱۱۲۸۴۳ مورخ ۹۴/۰۶/۱۵ مطابق جدول ذیل از سرجمع استان از سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم نامه امکان پذیر است.

جدول (۳-۴) تخصیص نیروی انسانی در دارالقرآن ها

درجه منطقه	درجه دارالقرآن	مدیر	مربی پرورشی (ساعت)
۱ و ۲	۱	۱	۴۸
۳ و ۴	۲	۱	۲۴
۵ و ۶	۳	۱	۱۲

تبصره ۱: به کارگیری نیرو در پست مربی پرورشی دارالقرآن (دولتی تابعه آموزش و پرورش) با رشته شغلی مربی پرورشی امکان پذیر است. اولویت صدور ابلاغ با نیروهای استخدام مربی قرآن سال ۱۳۹۱ و مربیان حافظ قرآن است.

تبصره ۲: به کارگیری دبیران شاغل دارای تخصص در یکی از رشته های قرائت، حفظ، تفسیر، علوم قرآنی در سقف ۵۰ درصد ساعت اختصاصی به هر دارالقرآن (دولتی تابعه آموزش و پرورش) با درخواست معاون پرورشی و تربیت بدنی منطقه و موافقت کارگروه استان به صورت موظف و غیر موظف بلامانع است.

۸ - عنوان فعالیت: نیروهای سازمان دانش آموزی، اتحادیه انجمنهای اسلامی دانش آموزان و بسیج دانش آموزی

مأموریت به سازمان دانش، آموزی اتحادیه انجمنهای اسلامی دانش آموزان و بسیج دانش آموزی صرفاً با رعایت مفاد آئین نامه اجرایی به شرط عدم وجود نیاز غیر قابل تأمین، امکان پذیر است.

الف) مأموریت نیروهای مورد درخواست سازمان دانش آموزی، با رعایت ضوابط اداری مربوط (بخشنامه شماره ۷۱۰/۳۱ تاریخ ۱۳۹۰/۵/۲۲)، در حد نمودار تشکیلاتی مربوط و در سقف عملکرد سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به شرط اخذ مجوز از وزارت متبوع و تأیید کارگروه استان امکان پذیر است.

ب) مأموریت به اتحادیه انجمن اسلامی دانش آموزی با حفظ پست ثابت سازمانی و درخواست فرد اعزامی در سقف سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ برای هر استان بلامانع است.

ج) مأموریت به بسیج دانش آموزی با حفظ پست ثابت سازمانی و درخواست فرد اعزامی در سقف سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ برای هر استان بلامانع است.

۹- ضوابط مربوط به نیروهای امور تربیتی و مشاوره

الف) با عنایت به اینکه رشته شغلی نیروهای تخصص قرآنی که از سال ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به صورت پیمانی و قراردادی به کارگیری شدند به رشته شغلی مربی امور تربیتی تغییر یافته است فقط این نیروها می بایست به عنوان مربی امور تربیتی ابلاغ دریافت نمایند. صدور ابلاغ در پست معاون پرورشی مدرسه برای آن دسته از این افراد که پیمانی هستند بلامانع است. صدور ابلاغ این نیروها اعم از رسمی پیمانی و قراردادی در پستهای اجرایی مدارس (مدیر، معاون غیر از پرورشی، سرپرست و....) و پستهای اداری (به جزء پستهای مصوب در معاونت پرورشی) ممنوع است.

ب) صدور قسمتی از ابلاغ یک نیرو در فعالیت پرورشی، (در صورت دارا بودن شرایط بخشنامه ترمیم) صرفاً با مجوز معاونت پرورشی و فرهنگی ستاد امکان پذیر است.

لازم به ذکر است کلیه مجوزهای یکساله در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ برای سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ اعتبار ندارد. لیکن کلیه نیروهای آموزشی که در سال گذشته مجوز بکارگیری در حوزه پرورشی داشته اند می بایست در رشته شغلی اصلی (آموزگار، دبیر، هنرآموز) ساماندهی گردند و در صورت درخواست استمرار بکارگیری در حوزه پرورشی لیست افراد جهت بررسی و اعلام نظر کارگروه استان حداکثر تا پایان تیرماه ۱۴۰۴ توسط منطقه ارسال گردد بدیهی است تنها پس از تایید کارگروه استان ساماندهی افراد در حوزه پرورشی مجاز می باشد.

ج) تدریس موظف هفتگی مربیان پرورشی و مشاوران به میزان ۶ ساعت و حداقل در سقف تدریس سال تحصیلی گذشته و با اولویت دروس تفکر و سبک زندگی است.

د) استفاده از نیروهای دارای رشته شغلی امور تربیتی و مشاوره در سایر پستها (به جز پست های مدیر و پست های اداری مصوب در معاونت پرورشی) اکیداً ممنوع است.

هـ- فعالیت های حوزه معاونت تربیت بدنی و سلامت

۱- عنوان فعالیت: مراقب سلامت

به استناد مصوبه های شماره ۵۵۰۲۸/ت/۲۹۲۶۴ مورخ ۸۴/۹/۹ و شماره ۱۱۶۰۳۳/ت/۳۵۳۲۹ هـ مورخ ۸۵/۹/۱۸ در خصوص «آیین نامه اجرایی تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی دانش آموزان» و آیین نامه اجرایی تبصره (۶) الحاقی به ماده واحده قانون "انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش" و اصلاحیه آن موضوع نامه شماره ۵۸۸۱۳/۷۲۶۵۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۱ دفتر هیئت دولت به ازای هر ۴۸۰ نفر دانش آموز مدارس دولتی شهری در سطح منطقه، یک نیروی موظف مرتبط (از بین پزشکان، مربیان بهداشت و سایر شاغلین گروه پزشکی و پیراپزشکی) به این فعالیت قابل تخصیص است. این نیروها، بر اساس شاخص فوق، در سرجمع منطقه در اختیار حوزه تربیت بدنی و سلامت قرار می گیرند؛ تا برابر دستور

العمل ابلاغی از سوی معاونت تربیت بدنی و سلامت در مدارس دولتی شهری (با اولویت دوره ابتدایی و مدارس پر جمعیت و استثنایی)، سازماندهی شوند. صدور ابلاغ در این پست پس از تأیید اداره سلامت و تندرستی استان امکان پذیر است.

تبصره ۱: برای آموزش و مراقبتهای سلامتی دانش آموزان در روستاها مانند سابق از بهورزان خانه های بهداشت، طبق مقررات آموزشی و پرورشی مدرسه و شرح وظایف بهورزان در چارچوب مقررات وزارت بهداشت، استفاده شود.

تبصره ۲: بهره گیری از ساعات کارورزی دانشجویان گروه پزشکی و پیراپزشکی با معرفی نامه و نظارت مربی کارورزی دانشگاه علوم پزشکی، بدون پرداخت حق الزحمه و بدون ایجاد تعهد استخدامی و با رعایت سایر مقررات بلامانع است.

تبصره ۳: در صورت کمبود مراقب سلامت و عدم صدور ابلاغ غیرموظف در رشته تحصیلی های زیست شناسی، علوم تجربی و تربیت بدنی با در نظر گرفتن جنسیت، صدور ابلاغ برای نیروهای دارای کسر ساعت موظف در رشته های تحصیلی مذکور (با حداقل ۶ ساعت در هفته) مقدور است.

تبصره ۴: به کارگیری نیرو با پست مراقب سلامت در سایر پست ها از قبیل پست های اداری و آموزگاری و ممنوع است. در خصوص پست مدیریت مدارس ابتدایی و کارشناس سلامت و تندرستی ادارات در سطوح مختلف با مجوز دفتر سلامت و تندرستی استان پذیر است. برای پست معاونت مدرسه صرفاً در ۵ سال پایان خدمت با هماهنگی و موافقت معاونت تربیت بدنی و سلامت استان امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۵: تغییر سمت به پست مراقب سلامت پس از درخواست مستخدم و در صورت عدم نیاز در رشته، جنس مورد نظر، با رعایت مفاد طرح طبقه بندی مشاغل معلمان، بر اساس شیوه نامه ترمیم منابع انسانی با تأیید معاونت تربیت بدنی و سلامت استان و مدیر منابع انسانی و امور اداری استان امکان پذیر است.

۲ - عنوان فعالیت: معلم تربیت بدنی

به کارگیری معلم تربیت بدنی در سایر پستها از قبیل پست های اجرایی مدارس (مدیر معاون)، پست های اداری و صرفاً با مجوز معاونت تربیت بدنی و سلامت استان امکان پذیر خواهد بود.

جبران خدمات معلمان تربیت بدنی در ساعات غیر موظف موضوع بند (ح) ماده (۸۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت بر اساس شیوه نامه ای که متعاقباً ارسال خواهد شد، صورت می پذیرد.

۳ - عنوان فعالیت: مجتمع های آموزشی و ورزشی

نیاز مجتمع های آموزشی و ورزشی بر اساس درجه بندی این مراکز در سامانه مدیریت منابع انسانی اعلام می گردد.

نیروی مدیر و معاون مورد نیاز این مجتمع ها، برابر دستور العمل مدیریت، حفظ و نگهداری مجتمع های آموزشی ورزشی (۱۶۲۷۷۵ - ۹۸/۹/۵) از بین نیروهای شاغل به صورت موظف یا غیر موظف اداری در سرجمع نیروهای تخصصی تفاهم نامه استان پذیر است.

تبصره ۱: تخصیص نیرو به مجتمع های آموزشی ورزشی با درجه واحد سازمانی ۱ تا ۷ برابر دستور العمل تخصیص نیرو خواهد یافت.

تبصره ۲: شرایط احراز؛ انتصاب مدیر و معاون مجتمع های آموزشی - ورزشی مطابق بخشنامه شرایط صلاحیت و احراز انتصاب مدیر و معاون مجتمع های آموزشی - ورزشی (شماره ۷۰/۵۸۸۷۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۱۲) انجام گردد.

تبصره ۳: مدیریت فضاهای ورزشی درون مدرسه ای با هر درجه، در ساعات آموزشی بر عهده مدیر آموزشگاه است و در ساعات غیر آموزشی مسئولیت (مدیریت) آن با اولویت مدیر آموزشگاه، یکی از معاونان آموزشگاه، معلم تربیت بدنی و یا همکاران فرهنگی واجد شرایط و علاقه مند مطابق بخشنامه شماره (۱۶۲۷۷۵ - ۹۸/۹/۵) با هماهنگی کارشناسی تربیت بدنی منطقه واگذار گردد.

۴ - عنوان فعالیت: فدراسیون ورزش دانش آموزی

در راستای اجرای بند (ح) ماده (۸۹)، قانون برنامه هفتم پیشرفت تأمین و تخصیص نیروی انسانی مورد نیاز به فدراسیون ورزش دانش آموزی و هیأت های ورزشی استانی، منطقه ای و انجمن های ورزشی بر اساس ساختار مصوب آن ها، برابر مفاد آئین نامه مأموریت ها و طبق شیوه نامه ای که متعاقباً ارسال خواهد شد، امکان پذیر است.

ز - فعالیتهای حوزه سازمان مدارس و مراکز غیر دولتی و توسعه مشارکتهای مردمی

۱ - عنوان فعالیت: مدارس غیر دولتی و آموزش از راه دور

الف - مدیر

به مدارس غیر دولتی در تمام دوره های تحصیلی به جز پیش دبستانی و بزرگسال یک نفر مدیر از بین نیروهای واجد شرایط با رعایت مواد ۲۱ و ۲۲ و ۲۴ قانون تأسیس و اداره مدارس غیر دولتی تخصیص داده خواهد شد. حد نصاب دانش آموز جهت تخصیص نیرو (صرفاً مدیر واحد آموزشی) در مدارس غیر دولتی عادی ۴۰ نفر و در مدارس آموزش از راه دور ۱۰۰ نفر دانش آموز است که صرفاً با رعایت شاخص مصوب تفاهم نامه نیروی انسانی و عدم ایجاد کلاس فاقد معلم امکان پذیر است.

تبصره: با توجه به کمبود نیروی انسانی، تخصیص نیرو به این گروه فعالیت در مدارس غیر دولتی استثنایی، صرفاً با مجوز سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور امکان پذیر است.

ب - مدارس غیر دولتی خیریه

اختصاص نیروی آموزشی و اجرایی به مدارس غیر دولتی که توسط مؤسسات خیریه تأسیس و راه اندازی شده و هیچ شهریه ای از دانش آموزان دریافت نمی کنند، در صورت رعایت تراکم کلاسی دوره تحصیلی، پس تکمیل فرم احراز عدم دریافت شهریه و تأیید کارگروه استان مانند مدارس عادی دولتی بلامانع است.

تبصره: رعایت ظرفیت کلاس بندی دانش آموزان در سامانه های مربوط برای این مدارس (در صورت تخصیص نیروی انسانی) الزامی است.

۲- مدارس وابسته به سایر نهادها و دستگاه ها

با توجه به اساسنامه مدارس وابسته به سایر وزارتخانه ها، سازمانها و مراکز غیر وابسته به آموزش و پرورش و مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، موضوع نامه شماره ۱۹۵۹۱/۸ مورخ ۸۹/۹/۱۰، اعزام نیرو به استناد آیین نامه مأموریت ها و به شرط پرداخت حقوق و مزایا از مقصد، بلامانع است.

تبصره ۱: نیروی موظف به دبیرستانهای علوم و معارف اسلامی، مدارس وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی (صدرا)، مدرسه عالی شهید مطهری مدارس دولتی وابسته به حوزه های علمیه خواهران و برادران و مدارس وابسته به آستان قدس رضوی مطابق تبصره ماده ۳ اساسنامه مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی وابسته به دستگاههای دولتی و سایر نهادهای عمومی (جلسه ۷۹۴ تاریخ ۱۳۸۸/۰۶/۰۳ شماره ابلاغ ۱۲۰/۱۹۲۵۷/۸ تاریخ ۱۳۸۸/۰۸/۲۳) در صورتی که با تأیید اداره مشارکت های مردمی و مدارس غیر دولتی هیچ شهریه ای دریافت نکنند پس تکمیل فرم احراز عدم دریافت شهریه و با تأیید کارگروه استان و صرفاً در حدود مقرر اساسنامه مصوب قابل تخصیص است. (شرط حد نصاب استمرار و تشکیل برابر مدارس دولتی در این مدارس نیز لازم الاجرا است).

تبصره ۲: اختصاص نیروی آموزشی به مدارس وابسته به سازمان زندانهای کشور و دروس عمومی هنرستانهای وابسته متناسب با تعداد دانش آموزان و کلاسهای این مدارس با رعایت ضوابط تشکیل کلاس (دولتی) با نظر کارگروه استان امکان پذیر است.

ح - عنوان فعالیت مدارس جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

۱- مدارس دولتی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

ضوابط کمی تخصیص نیرو به این مدارس، توسط کارگروهی متشکل از مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری، دفتر وزارتی، دفتر برنامه، بودجه و مدیریت منابع، اداره کل امور مالی و ذی حسابی، دفتر حقوقی، املاک و حمایت قضایی و مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور تعیین و در سامانه جامع منابع انسانی لحاظ خواهد شد.

تبصره: اعزام نیروی آموزشی به مدارس دولتی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور در چارچوب تصویب نامه شماره ۷۴۳۶ ت ۱۶۷۴ هـ مورخ ۱۳۷۵/۰۷/۱۰ هیئت وزیران با احراز شرایط لازم از بین پذیرفته شدگان در آزمونهای مربوط و با هماهنگی مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری و از طریق سامانه های پرسنلی صورت خواهد پذیرفت.

۲- مدارس غیر دولتی خارج از کشور

مدیر مورد نیاز اینگونه مدارس از بین نیروهای رسمی شاغل در وزارت آموزش و پرورش بر اساس پیشنهاد مؤسس مدرسه غیر دولتی و تأیید مرکز امور بین الملل با حقوق ریالی مشروط بر این که مؤسس متعهد گردد کلیه حقوق و فوق العاده اشتغال خارج از کشور (ارزی) وی را پرداخت نماید قابل تخصیص است.

۳- مدارس غیر دولتی اتباع بیگانه در داخل کشور

این نوع مدارس مشروط بر آنکه توسط مؤسس ایرانی و منطبق بر نظام آموزشی جمهوری اسلامی ایران دایر و فعالیت نمایند همانند مدارس غیر دولتی داخل کشور می توانند از تخصیص یک نیرو به عنوان مدیر (با رعایت ماده ۲۴ قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز آموزش و پرورش غیر دولتی) بهره مند شوند.

۴- مدارس غیر دولتی بین المللی داخل و خارج از کشور

به این نوع از مدارس با تأیید کار گروه موضوع بند ۱، فقط یک مدیر با حقوق ریالی قابل تخصیص است. فوق العاده اشتغال خارج از کشور (ارزی) این افراد برابر توافق توسط مؤسس تأمین و پرداخت می شود.

۵- مدارس تطبیقی

ضوابط تخصیص نیرو به این مدارس توسط کارگروهی متشکل از مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری، دفتر وزارتی و دفتر حقوقی املاک و حمایت قضایی و مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور (برابر میزان نیروی مصوب در کارگروه) تعیین و در سامانه جامع منابع انسانی لحاظ خواهد شد.

۶- مدارس بین الملل

به کارگیری نیروی انسانی مورد نیاز مدارس بین الملل صرفاً برابر درجه بندی مصوب قابل اجرا است و در ابتدای هر سال مدارس بین الملل پیشنهاد خود را در خصوص تخصیص نیرو با توجه به جدول ضوابط درجه بندی این مدارس به مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور ارائه نموده و پس از تأیید در کمیته سرمایه انسانی مرکز مذکور، تخصیص نیرو میسر خواهد بود.

ط - فعالیت های حوزه آموزش و پرورش استثنایی

۱ - عنوان فعالیت: مدیر و معاون

مدیر و معاون (واحدهای آموزشی) برای هر یک از مدارس دولتی روزانه، از نیروهای موجود موظف تأمین می شود. در مناطقی که نیروها دارای کسری ساعات موظف می باشند، از صدور ابلاغ نوبت دوم برای معاونان نوبت اول خودداری شود.

۲ - عنوان فعالیت: معلم رابط دانش آموزان با نیازهای ویژه

الف - به ازای هر دانش آموز تلفیقی و فراگیر با آسیب بینایی شدید و خفیف، با آسیب شنوایی شدید و خفیف معلول جسمی - حرکتی شدید و با اختلال طیف اتیسم با هوش بهر عادی مشغول به تحصیل در واحدهای آموزش پذیرا (عادی) در تمامی دوره های تحصیلی به طور میانگین ۲ ساعت در هفته، معلم رابط با تأیید کمیته جابدهی آموزشی اختصاص خواهد یافت.

ابلاغ این نیروها در یک مدرسه پشتیبان صادر میشود تا این مدرسه مطابق دستورالعملی که از سوی سازمان استثنایی ارسال می شود، بر فعالیت آنان نظارت کند.

تبصره: تخصیص ساعت مرتبط با فعالیت معلم رابط به آموزگار همان پایه در مدارس ابتدایی عادی به صورت غیر موظف امکان پذیر است.

ب - در صورتی که ساعات موظف معلم رابط در یک یا چند ناحیه/ منطقه (درون استان) تکمیل نشود، میزان ساعات موظف باقی مانده با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، در امور آموزشی و پرورشی مدارس استثنایی سازماندهی خواهد شد.

د - در یک کلاس پذیرا حداکثر ۳ نفر دانش آموز تلفیقی با دو نوع معلولیت میتواند به تحصیل اشتغال داشته باشد.

۳- عنوان فعالیت: آموزش پیش دبستانی

واحد آموزشی دوره پیش دبستانی کودکان استثنایی دولتی، به صورت ضمیمه یا مستقل قابل تشکیل است. چنانچه این واحدها ضمیمه مدارس ابتدایی استثنایی باشند، به ازای تشکیل هر کلاس در دوره پیش دبستانی، یک آموزگار اختصاص می یابد و در صورتی که واحد آموزش پیش دبستانی مستقل باشد، نیروی مورد نیاز آن، مطابق درجه بندی مدارس ابتدایی قابل تخصیص است.

۴- عنوان فعالیت: امور توانبخشی

نیروی متخصص (کار درمانگر، گفتار درمانگر، شنوایی شناس، فیزیوتراپیست و ارتوپد فنی) در دوره تحصیلی ابتدایی با احتساب تعداد دانش آموزان سایر دوره های ضمیمه تخصیص می یابد.

نیروی توان بخشی برابر درجه بندی واحد سازمانی با اولویت دوره پیش دبستانی و ابتدایی استثنایی و مراکز جامع منطقه/ ناحیه آموزشی تخصیص یابد.

۵- عنوان فعالیت: نیروهای طرحی

به کارگیری افراد متخصص و فارغ التحصیلان نیروهای طرحی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای رشته های تحصیلی توان بخشی (کار درمانی، گفتار درمانی، شنوایی شناسی، روان شناسی بالینی مددکاری اجتماعی و فیزیوتراپی) و مراقب سلامت باشند، طبق مفاد ماده ۱۱ قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان، مصوب ۷۵/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی می توانند دوران خدمت موضوع این قانون را پس از تأمین اعتبار و اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی ربط، در آموزشگاه های استثنایی سپری نمایند. به کارگیری این افراد پس از اتمام دوره طرح ممنوع است (به کارگیری نیروی طرحی در صورت عدم وجود نیروی مازاد امکان پذیر است).

۶- عنوان فعالیت: دبیر راهنمای آموزشی

در مدارس متوسطه اول پیش حرفه ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه به ازای هر کلاس ۴ ساعت دبیر راهنمای آموزشی منظور خواهد شد. تأمین نیروی مورد نیاز این فعالیت از طریق غیر موظف مجاز نیست.

۷- عنوان فعالیت: سرپرست آموزشی

به این فعالیت ها به ازای هر ۱۲ کلاس (دوره های پیش از دبستان و ابتدایی استثنایی) یک نفر نیرو تخصیص می یابد.

۸- عنوان فعالیت: مربی پرورشی و معلم تربیت بدنی

نیروی مورد نیاز این فعالیتها، همانند مدارس عادی قابل تخصیص است.

- از همکاران واجد شرایط در حوزه تخصصی تربیت بدنی که دارای گواهی نامه مربیگری از فدراسیونهای ورزشی هستند بر اساس دستورالعملهای آموزش و پرورش عادی در کلاسهای درس تربیت بدنی استفاده نمود.
- مدارس استثنایی مستقل و ضمیمه دارد تا ۵۰ نفر دانش آموز ۱۲ ساعت و از ۵۱ تا ۱۵۰ نفر به میزان ۲۴ ساعت مربی پرورشی تخصیص می یابد.

۹- عنوان فعالیت: مشاور مدرسه استثنایی و مددکار اجتماعی

مشاور مدرسه استثنایی و مددکار اجتماعی در دوره های پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول/ متوسطه اول پیش حرفه ای و متوسطه دوم/ متوسطه دوم کار دانش با نیازهای ویژه تخصیص می یابد.

۱۰- عنوان فعالیت: مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی تربیتی

نیروی انسانی به هر مرکز جامع در شهرستان/ منطقه/ ناحیه در چارچوب ضوابط و درجه بندی مراکز جامع موضوع بخشنامه ۱۴۰/۱۴۴ مورخ ۱۴۰۲/۳/۱ به شرح جدول ذیل تخصیص می یابد.

تبصره: به کارگیری نیروی آموزگار در مراکز جامع به صورت موظف و غیر موظف (در سقف تفاهم نامه نیروی انسانی) و با اولویت آموزگاران استثنائی امکان پذیر است.

جدول (۳-۵): درجه بندی مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی- تربیتی

درجه منطقه	درجه مرکز
۱ و ۲	۱
۳ و ۴	۲
۵ و ۶	۳

جدول (۳-۶): تخصیص نیروی مورد نیاز مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی - تربیتی

ردیف	عنوان پست سازمانی	تعداد نیروهای مرکز		
		درجه یک	درجه دو	درجه سه
۱	مدیر مرکز	۱	۱	۱
۲	معاون اجرایی	۱	۱	۱
۳	آموزگار استثنایی	۴	۳	۲
۴	گفتار درمانگر/ کار درمانگر (تمام وقت)	۱	۱	۱
۵	خدمتگذار و سرایدار	۱	۱	۱

ی- فعالیتهای حوزه سواد آموزی

سازماندهی کلاس و فعالیتهای سواد آموزی

در راستای اجرای طرح سواد آموزی مدرسه محور به جهت پوشش حداکثری جامعه هدف سواد آموزی، اهداف کمی و حد نصاب تشکیل کلاس در هر دوره سواد آموزی، اعم از سواد آموزی، تحکیم و انتقال و کلیه فعالیت های سواد آموزی در مناطق برابر

ضوابط مندرج در شیوه نامه سواد آموزی که از سوی سازمان نهضت سواد آموزی با هماهنگی مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و امور اداری ابلاغ می گردد، عملیاتی می شود.

تذکر: با عنایت به اجرای طرح مذکور و هماهنگی صورت پذیرفته تخصیص مدیر به مراکز یادگیری محلی سواد آموزی و راهنمایان تعلیماتی سواد آموزی در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ مجاز نبوده و کلیه کارکنان شاغل در پستهای مذکور می بایست در سایر فعالیتهای مرتبط برابر مقررات ساماندهی گردند.

ک - سایر فعالیت ها

۱ - عنوان فعالیت: نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاه فرهنگیان

مأموریت به دانشگاه فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی پس از بررسی، موافقت مبدأ و مقصد، با رعایت ضوابط مندرج در آیین نامه اجرایی تبصره ۲ ماده ۲۱ و ۱۲۱ قانون خدمات کشوری و تأیید کارگروه استان در سقف مجوز صادر شده و ضوابط مربوط امکان پذیر است.

۲ - عنوان فعالیت: سایر فعالیتهای خارج از شمول این شیوه نامه

به جز فعالیت هایی که نحوه تأمین نیروی انسانی آنها در این شیوه نامه مشخص شده است، چنانچه فعالیت دیگری مدنظر باشد که انجام آن با تأیید مراجع ذی صلاح مجاز و مستلزم تخصیص نیروی انسانی باشد، اختصاص نیرو به این فعالیت ها، به شکل موظف و یا غیر موظف، مجوزی ندارد.

بخش چهارم

نحوه تأمین و ایجاد تعادل

در کمیت نیروی انسانی

راهکارهای تأمین و به کارگیری نیروی مورد نیاز

با توجه به سیاست راهبردی «بهبود مدیریت منابع» در اسناد فرادستی و استمرار برنامه «ساماندهی و بهسازی منابع انسانی» وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۴؛ و با عنایت به مفاد این شیوه نامه کلیه اقدامات در خصوص ساماندهی نیروی انسانی می بایست حداقل یک ماه پیش از آغاز سال تحصیلی صورت پذیرفته و فرایند ساماندهی نیروی انسانی در پایان مرداد ماه تثبیت شده باشد؛ لذا به این منظور نحوه تأمین و به کارگیری منابع انسانی مورد نیاز مناطق آموزشی در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ به ترتیب ذیل تعیین می گردد:

۱- مرجع تصمیم گیری در خصوص چگونگی عملیاتی شدن این شیوه نامه در استان و منطقه، در چارچوب ضوابط و مقررات تعیین شده، بر عهده یک نهاد برنامه ریزی و تصمیم گیر با عنوان: کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان و کمیته توسعه مدیریت آموزش و پرورش منطقه/ ناحیه است، که در این شیوه نامه با عنوان «**کارگروه و کمیته**» یاد می شود. اختیار تصمیم گیری در خصوص تمامی فعل و انفعالاتی که کیفیت و کمیت نیروی انسانی مناطق را تحت تأثیر قرار می دهد، بر عهده این کارگروه است. مصوبات کارگروه توسعه مدیریت شهرستان، بعد از تأیید توسط کارگروه توسعه مدیریت استان، قابلیت اجرا خواهد داشت.

۲- **اولویت قطعی** تخصیص نیروی انسانی با گروه معلم و پست مدیران مدارس است؛ مادامی که معلم مورد نیاز کلاس های دولتی دایر تأمین نشده اند، اختصاص نیروی جدید به سایر فعالیت ها **ممنوع** است. لازم به ذکر است در خصوص نیروهای جدیدالاستخدام سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ (قبولی های اعلام شده از شهریور ۱۴۰۳ به بعد) در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ می بایست فقط در رشته/ محل استخدامی بکارگیری شوند و مجوز های یکساله برای سال تحصیلی جدید فاقد اعتبار می باشد و در صورت درخواست بکارگیری خارج از موارد مذکور لازم است مجدداً لیست افراد متقاضی حداکثر تا پایان تیرماه سال جاری جهت بررسی و اعلام نظر توسط منطقه به کارگروه استان ارسال گردد. بدیهی است تنها در صورت موافقت کارگروه استان بکارگیری افراد در موارد درخواستی مجاز می باشد.

۳- سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعات موظف تمامی نیروهای شاغل و در اختیار مناطق آموزشی از ابتدای سال تحصیلی الزامی است؛ به نحوی که **تحت هیچ شرایطی** هیچ نیرویی از فرایند سازماندهی و اشتغال کامل (بدون کسری ساعت موظف) بیرون نماند.

۴- اعلام نیاز به نیرو و سازماندهی آنان در دوره متوسطه اول و دوم، به صورت **یکپارچه** انجام خواهد شد. ساماندهی نیروی انسانی مناطق در دوره متوسطه اول و دوم باید به گونه ای باشد تا از ایجاد نیاز دبیر در یک دوره تحصیلی و مازاد در دوره دیگری جداً جلوگیری گردد.

۵- با عنایت به مفاد بند ۶ آیین نامه طرح طبقه بندی مشاغل معلمان، مبنی بر تجویز به کارگیری نیروهای مازاد دوره متوسطه در ابتدایی (به ویژه ابتدایی دوره دوم) ضروری است کارگروه استان، اهتمام لازم را برای به کارگیری نیروهای دوره متوسطه دارای کسر ساعات موظف، در دوره ابتدایی معمول دارد. با تخصیص (خوشه ای) کردن دروس در پایه های پنجم و ششم ابتدایی، برابر دستور العمل مربوط که توسط معاونت آموزش ابتدایی ابلاغ خواهد شد، زمینه مساعد و سهولت انجام این کار، بیش از پیش فراهم می گردد.

- ۶- تدریس ۲ ساعت مربوط به درس تربیت بدنی، بر عهده نیروی متخصص تربیت بدنی است لذا در مناطقی که آموزگار درس تربیت بدنی همه ساعت تربیت بدنی کلاسهای ابتدایی را پوشش نمی دهد، تدریس ۲ ساعت درس تربیت بدنی کلاس های باقی مانده، به عهده آموزگار همان کلاس ها است.
- ۷- راهبری برنامه نقل و انتقال جغرافیایی نیروها در قلمرو مأموریت آموزش و پرورش هر استان، بر عهده کارگروه استان با مسئولیت شخص مدیر کل استان خواهد بود. بر این اساس، تعیین و احراز نیاز و عدم نیاز نیرو در سامانه نقل و انتقال پس از تصویب در کارگروه استان، توسط معاون پژوهش، برنامه ریزی و توسعه منابع مدیریت و نظارت خواهد شد. لازم به ذکر است انتقال نیرو به صورت ورودی به مناطق دارای مازاد نیروی انسانی در فرایند نقل و انتقال ممنوع است.
- ۸- تمام نیروهای آموزشی که بعد از شروع سال تحصیلی (۱۴۰۴/۰۷/۰۱) واجد شرایط بازنشستگی می شوند، در صورت نیاز منطقه و با درخواست خودشان و تأیید کمیته راهبری توسعه مدیریت منطقه/ ناحیه و تأیید استان، زمان بازنشستگی آنها به پایان سال تحصیلی موکول شود.
- ۹- انتصاب نیروهای با کمتر از ۲ سال سابقه تجربی پس از تصویب در کارگروه توسعه مدیریت استان در پست های مصوب اداری بلامانع است. انتقال مأموریت و انتصاب اداری نیروی آموزشی (به خصوص معلمان) بین سال تحصیلی ممنوع است.
- ۱۰- به منظور رعایت عدالت آموزشی و در راستای توجه به مدارس عادی دولتی و ارتقای کیفیت این مدارس می بایست نیمی از ساعت تدریس دبیران در مدارس استعدادهای درخشان، نمونه دولتی و شاهد و نیمی دیگر در مدارس عادی دولتی ساماندهی گردد. در صورت تمایل به همکاری بیشتر در مدارس خاص (بیش از حد موظف تکلیفی) ساعت تدریس به صورت غیر موظف تخصیص یابد.
- ۱۱- به منظور رعایت عدالت و استفاده بهینه از ظرفیت نیروی انسانی موجود، ترتیبی اتخاذ گردد تا حداکثر ۵۰٪ از ساعت تدریس موظف معلمان دوره متوسطه در سایر فعالیتهای مصوب از جمله گروه های آموزشی، پژوهشسراهای دانش آموزی، کانونهای تربیتی و سازماندهی گردد.
- ۱۲- صدور ابلاغ سرپرست بخش برای رشته ها و هنر آموز و استادکار برای دروس مهارتی هنرستانهای کاردانش که برون سپاری می شوند، ممنوع است.
- ۱۳- پرداخت هر گونه حق التدریس و صدور ابلاغ غیر موظف برای آموزگاران دوره ابتدایی که از تقلیل ساعت استفاده می کنند، فقط در صورتی امکان پذیر است که نیروی دارای کسری ساعت موظف در گروه مربوط در سطح منطقه وجود نداشته باشد. به بیان دیگر تا زمانی که نیروی کسر ساعت موظف در منطقه وجود داشته باشد و از ظرفیت تدریس موظف معاونان، مربیان پرورشی و مشاوران استفاده کافی نشده باشد، امکان تخصیص ساعت غیر موظف وجود ندارد. شایان ذکر است در صورت استفاده از تقلیل ساعت آموزشی معلمان در مدارس ابتدایی، می بایست ترتیبی اتخاذ گردد که دانش آموزان در هیچ یک از روزهای آموزشی هفته بدون معلم نبوده و این مهم منجر به تعطیلی کلاس درس و یا حذف آموزش در روز مذکور نگردد.

تبصره: آموزگاران کلاسهای چند پایه روستایی، چنانچه از بابت بیست سال خدمت آموزشی، مشمول تقلیل شوند، اختصاص ساعت غیر موظف ناشی از تقلیل ساعت آموزشی به خود این معلمان بلامانع است.

۱۴- صدور ابلاغ غیر موظف در یک منطقه، زمانی مقدور خواهد بود که از ساعات تدریس موظف معاونان، مدارس و نیروهای دارای کسر ساعت موظف منطقه استفاده شده باشد. به بیان دیگر تا زمانی که نیروی کسر ساعت موظف در منطقه وجود داشته باشد و از ظرفیت تدریس معاونین، مربیان پرورشی، مشاوره و سایر عوامل اجرایی مشمول تدریس استفاده کافی نشده باشد، امکان تخصیص ساعت غیر موظف وجود ندارد.

۱۵- بهره گیری از نیروهای بازنشسته دارای مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر به صورت غیر موظف در سقف مجاز و بر اساس مصوبه ۹۵/۰۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی (قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان) با رعایت ضوابط و مقررات مربوط بلامانع است.

۱۶- ساعت غیر موظف هفتگی شاغلین به میزان ساعت اشتغال هفتگی آنها به صورت موظف و تا سقف ۲۴ ساعت بلامانع است. ضمناً سقف ساعت غیر موظف برای بازنشستگان حداکثر ۲۴ ساعت در هفته تعیین شده است.

۱۷- تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدرسی که از امکانات شبانه روزی برخوردارند، مجاز نیست.

۱۸- استمرار مدارس متوسطه با دانش آموزان کمتر از حد نصاب دارای فضای فیزیکی مجزا از سایر واحدهای سازمانی، در صورت عدم وجود واحد سازمانی مشابه در مجاورت و یا نزدیکی آن به صورت مستقل و با تخصیص یک نفر معاون دبیر امکان پذیر است. به مدارس با وضعیت ضمیمه عوامل اجرایی تعلق **نخواهد** گرفت.

۱۹- تخصیص درس تربیت بدنی به معاونین مدارس (موضوع تدریس موظف معاونین) که فاقد رشته تحصیلی مرتبط می باشند، ممنوع است.

۲۰- به کارگیری نیروی بازنشسته به شرط عدم وجود نیروی مازاد یا دارای کسر ساعت موظف و صرفاً مطابق با رشته تحصیلی مرتبط با درس مورد نظر و در سقف ساعت غیر موظف تفاهم نامه نیروی انسانی صورت پذیرد.

۲۱- به کارگیری دانشجو معلمان سال سوم و چهارم دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیری شهید رجایی به صورت غیر موظف در شهر محل تحصیل خود با تأیید دانشگاه مبنی بر عدم ایجاد اختلال در تحصیل آنان و با رعایت سایر ضوابط و مقررات بلامانع است.

پس از اعمال تمامی سیاست ها و راهکارهای مدیریت بهینه نیروی انسانی، اولویت به کارگیری و ساماندهی نیروی انسانی به شرح ذیل است:

- ۱- ساماندهی همکاران شاغل رسمی، آزمایش، پیمانی، قراردادی، طرحی و پرسنل وظیفه
- ۲- اولویت به کارگیری و تخصیص سهمیه به واحدهای سازمانی (مدرسه) در قالب مدیر و معلم
- ۳- به کارگیری دانشجو معلمان ورودی سال ۱۴۰۱ به صورت غیر موظف برابر ضوابط اعلامی
- ۴- تخصیص ساعت غیر موظف شاغلین
- ۵- تخصیص ساعت غیر موظف بازنشستگان
- ۶- تخصیص ساعت غیر موظف حق التدریس آزاد

نکات مهم امور اداری در خصوص نحوه بکارگیری نیروها (موظف / غیر موظف) (اضافه)

- ۱- صدور ابلاغ غیرموظف برای پرسنل وضعیتی اعم از مرخصی نیمه وقت، سه چهارم وقت، بدون حقوق، زایمان ممنوع می باشد.
- ۲- صدور ابلاغ غیرموظف برای پرسنل تقلیل بگیر اعم از تقلیل جانباز، مراقب جانباز، تقلیل معلولین و ... ممنوع و تنها برای تقلیل آموزشی (پرسنل آموزشی با سابقه تدریس ۲۰ سال و بالاتر یا ۵۰ سال سن) مجاز می باشد.
- ۳- صدور ابلاغ غیرموظف برای پرسنل مامور اعم از مامور به تحصیل، مامور به ارگان های دیگر و ... ممنوع می باشد.

بخش پنجم

نحوه نظارت بر اجرای شیوه نامه ساماندهی نیروی انسانی

با عنایت به اهمیت به کارگیری دقیق و بهینه نیروی انسانی به منظور جلوگیری از هدر رفت منابع انسانی، رعایت دقیق مفاد این شیوه نامه؛ پیش شرط صدور مجوزهای لازم برای به کارگیری نیروی غیر موظف به منظور رفع کمبودهای نیروی انسانی مورد نیاز مناطق خواهد بود و بالطبع برای کمبودهای ناشی از عدم رعایت ضوابط گفته شده، صدور مجوز نیز موضوعیت نخواهد داشت.

الف) نحوه نظارت بر اجرای برنامه ها در استان

تحقق اهداف این شیوه نامه از طریق اعمال ضوابط در سامانه های مرتبط، گزارشهای سیستمی و نظارت های میدانی مورد ارزیابی قرار می گیرد و اطمینان دارد کلیه مسئولین محترم و دست اندر کاران ذی ربط در آموزش و پرورش استان و مناطق آموزشی عنایت خاص و اهتمام لازم را برای اجرای کامل برنامه و تحقق اهداف آن معطوف می دارد.

نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد اداره کل آموزش و پرورش استانها و مناطق، توسط "کمیته سرمایه انسانی" و به صورت متمرکز از طریق ذکر شده انجام میشود و بازتاب آن به صورت رتبه عملکرد ادارات کل و مناطق آموزش و پرورش در شاخص ها و ملاکهای ارزیابی ذیل و ارائه گزارش خواهد بود، که نتایج آن به صورت تشویق یا برخورد مقتضی اعمال خواهد شد. بر اساس خروجی ناشی از اعمال مدیریت منابع در تفاهم نامه نیروی انسانی **به صورت ویژه و به نحو مطلوب** از استانهای موفق تقدیر خواهد شد.

ب) نحوه نظارت بر اجرای برنامه در مناطق

مسئولیت نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد ادارات آموزش و پرورش مناطق، بر عهده مدیر کل استان است که توسط کارگروه توسعه مدیریت آموزش و پرورش استان اعمال می شود. این کارگروه موظف است بر مبنای شاخص ها و ملاک های ارزیابی ذیل، نحوه اجرای شیوه نامه در مناطق تابع را نظارت و کنترل نماید و نتایج حاصل را در ارزیابی عملکرد مسئولان ذی ربط اداره کل و مناطق تابع دخالت دهد.

ج) شاخص ها و ملاک های نظارت و ارزیابی

ردیف	شاخص و ملاک ارزیابی
۱	میزان طرح موضوعات ساماندهی در کمیته توسعه مدیریت و محوریت آن در اتخاذ تصمیمات مرتبط
۲	رعایت ضوابط تخصیص کد واحد سازمانی (تعیین ظرفیت فضای آموزشی بعد مسافت نسبت دانش آموز به کارکنان و ...)
۳	رعایت زمان بندی درخواست کد واحد سازمانی
۴	اعمال روش های صحیح در مدیریت منابع و نتایج حاصل از آن مطابق شاخص های مصوب
۵	رعایت وضعیت واحد سازمانی
۶	مدیریت کلاس های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام در یک مدرسه
۷	رعایت حداقل تعیین شده جهت تشکیل کلاس در مدارس شهری
۸	رعایت حداقل تعیین شده جهت تشکیل کلاس در مدارس روستایی
۹	استفاده بهینه از طرح روستا مرکزی تا حد امکان و به صورت مناسب

۱۰	سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعت موظف تمامی نیروهای شاغل
۱۱	اهتمام به نگهداشت (استمرار خدمت) نیروهای واجد شرایط بازنشستگی
۱۲	رعایت حد نصاب تشکیل و استمرار مدرسه
۱۳	استفاده از ساز و کار نقل و انتقال جهت تأمین و تعدیل نیروی انسانی
۱۴	سازماندهی نیروی انسانی در دوره های تحصیلی متوسطه اول و متوسطه دوم (کلیه شاخه ها) به صورت واحد و یکپارچه
۱۵	رعایت اولویت به کارگیری نیروی انسانی در گروه معلم (کلاس درس)
۱۶	رعایت ضوابط کلاس بندی و تخصیص نیرو در آموزش استثنائی
۱۷	تجمع دروس عمومی در کلاسهای زیر حد نصاب دوره تحصیلی متوسطه دوم
۱۸	رعایت سرجمع سهمیه کارکنان تخصصی برابر تفاهم نامه نیروی انسانی
۱۹	وجود ابلاغ غیر موظف تربیت بدنی و ایجاد ابلاغ موقت
۲۰	رعایت رشته شغلی برای استادکار و سرپرست بخش
۲۱	رعایت مدرک تحصیلی برای استاد کار و سرپرست بخش
۲۲	رعایت مدرک تحصیلی و رشته شغلی برای پست انباردار
۲۳	رعایت مفاد صدور ابلاغ در گروه های آموزشی
۲۴	عدم به کارگیری نیروی مورد نیاز کلاس درس در کیفیت بخشی
۲۵	رعایت مفاد تخصیص نیرو به مدارس غیر دولتی خیریه و وابسته (عدم دریافت شهریه رعایت حدنصاب و...)
۲۶	رعایت مفاد مربوط به محدودیت مأموریت نیروهای مورد نیاز به سایر دستگاه ها
۲۷	مدیریت بهینه روند بازنشستگی نیروهای واجد شرایط بازنشستگی
۲۸	بهره مندی از ظرفیت تدریس عوامل اجرایی
۲۹	بهره وری نیروی انسانی و کاهش ساعت حق التدریس تا حد ممکن و مناسب
۳۰	رعایت صدور ابلاغ غیر موظف برای آموزگاران دارای تقلیل ساعت
۳۱	عملکرد غیر موظف کلاسهای چند پایه
۳۲	عملکرد کلاس های دارای هنر آموز دوم